

FOLKEFORBUNDETS VIRKSOMHED

Raadsmødet.

I det forløbne Kvartal faldt Folkeforbundets 44. Raadsmøde, fra den 7. til den 12. Marts. Forsædet førtes for første Gang af Tysklands Repræsentant, Udenrigsminister *Stresemann*; til Stede var desuden *Sir Austen Chamberlain*, *Briand*, *Ishii*, *Benes* og *Vandervelde* samt Repræsentanter for Italien, Polen, Holland, Rumænien, Kina, Chile, Columbia og Salvador.

Raadet tog paa Grundlag af en Række Kommissionsbetænkninger flere betydningsfulde Beslutninger. Bl. a. vedtoges paa Forslag af Finanskommissionen at tillade Fristaten *Danzig* at optage et Laan paa indtil 40 Millioner Gylden (25 Danziger Gylden = 1 Pd. Sterling) under Forbundets Garanti, væsentlig til Konsolidering af løs Gæld og Fremme af Byggevirksomhed. Ligeledes bekræftedes Garantien for et Laan optaget af *Estland* i Anledning af Møntreformen, efter at visse Betingelser, hvoriblandt Antagelsen af en af Raadet udpeget finansiel Raadgiver (Englænderen *Sir Walter Williamson*) var opfyldt. Fra Finanskommissionen forelaa Beretning om Arbejdet for Anbringelsen af de *græske og bulgarske Flygtninge*; dette skrider heldigt frem takket være Midlerne fra de to af Forbundet garanterede internationale Laan. Paa Forslag af den økonomiske Kommission vedtog Raadet at indkalde to Konferencer: den ene i November d. A. til Forhandling om *Import- og Exportrestriktionerne*, den anden i 1928 med den Opgave at skabe ensartede Metoder for *økonomisk Statistik*. Af pinlig Natur var et Spørgsmaal, som Raadet beskæftigede sig med uden at tage Stilling dertil: Forholdet mellem Forbundet og de Medlemmer, der ikke betaler Aarsbidraget. Spørgsmaalet om disse Medlemmers Udelukkelse blev rejst af den rumænske Repræsentant i nogle Bemærkninger til Generalsekretærens fortrolige Betænkning i denne Sag, men afvist af ham selv under Henvielse til det manglende Bevis for forsætlig Undladelse. Raadet vedtog at videresende Betænkningen til Forbundsforsamlingens 8. Møde.

Mere end disse nevtrale Spørgsmaal gav *Saar-Kommissionens Rapport* Anledning til Diskussion mellem Stormagtsrepræsentanterne i Raadet. Den offentlige Debat endte dog ogsaa her med Enighed, og Raadet tiltraadte Kommissionens Indstilling, hvorefter de franske Tropper trækkes tilbage fra Saaromraadet inden Udløbet af 3 Maaneder og afløses af et internationalt *Jernbaneværn* paa højst 800 Mand under Kommando af en særlig, Regeringskommissionens Myndighed undergivet, Jernbanekommission. Samtidig med denne Vedtagelse foretog Raadet Udnævnelsen af de nye 1-aarige Medlemmer til Regeringskommissionen; valgt blev en Repræsentant for Saar, en Franskmand, en Belgier og en Czekoslovak; Valget af det femte Medlem, Formanden, til Afløsning af Kanadieren *Stephens* vil finde Sted senere.

Ogsaa Spørgsmaalet om Adgangen til de *tyske Mindretalsskoler* i Polsk Øvreschlesien, som var rejst af „Deutscher Volksbund“, løstes. De polske Myndigheder har i vidt Omfang afvist Ansøgninger om Optagelse i tyske Skoler under Henvisning til, at disse Børns Modersmaal ikke var tysk, eller at Forældrene har nægtet at supplere den oprindelige Ansøgning med de fornødne Oplysninger. En saadan Fremgangsmaade strider efter det tyske Mindretals Opfattelse mod den tysk-polske Konvention angaaende Øvreschlesien, en Opfattelse, som i det væsentlige har fundet Medhold hos den blandede Kommission for Øvreschlesien. Raadet nøjedes med at anbefale den polske Regering ikke at støtte de lokale Myndigheders Forsøg paa at udelukke Børn med blandet Modersmaal fra Mindretalsskolerne. Til Konstatering af Sproget i Tvivlstilfælde vedtog Raadet at lade foretage Undersøgelser paa Stedet under Ledelse af Præsidenten for den blandede Kommission for Øvreschlesien.

Nedrustningsarbejdet.

Gennem en stor Del af Februar og Marts har en Række Specialkommissioner drøftet forskellige Sider af Afrustningsspørgsmaalet, der jo ogsaa udenfor Folkeforbundets Omraade har været aktuelt gennem Præsident *Coolidges* Indbydelse til en ny Flaadeafrustningskonference. Der har været holdt Møde i Bryssel af Underkommissionen for civil Luftfart; denne anbefaler en skarp Adskillelse mellem militære og civile Flyvemaskinetyper samt Samarbejde mellem de forskellige Landes Luftfartsorganisationer. I Paris har Expertkomitéen for Militærbudgetter og i Genève Kommissionen til Kontrol med privat Vaabenfabrikation holdt Møde. Først og fremmest har Interessen dog

knyttet sig til Forhandlingerne i den store *Kommission til Forberedelse af Folkeforbundets Afrustningskonference i 1928*. Kommissionen, hvis Arbejde atter har været forberedt af 3 Udvalg, begyndte sine Møder d. 21. Marts i Genève med Behandlingen af et engelsk og et fransk Konventionsudkast, forelagt af henholdsvis Lord *Robert Cecil* og *Paul Boncour*. Da Forhandlingerne endnu var i fuld Gang ved Kvartalskiftet, vil en sammenhængende Skildring af deres Forløb blive udsat til næste Nummer.

Politiske Spørgsmaal.

De *kinesiske* Forviklinger har ikke berørt Folkeforbundet paa anden Maade end gennem et Memorandum fra Sir *Austen Chamberlain* om Storbritanniens Politik overfor Kina. Heri udtales bl. a., at Storbritannien vil være glad ved at benytte sig af Folkeforbundets Medlemkomst, naar Lejlighed dertil skulde tilbyde sig. Kina, d.v.s. Peking, paa sin Side har gennem sin Repræsentant i Raadet ladet tilstille Generalsekretæren en Afskrift af den Note, hvori der protesteres mod Afsendelsen af britiske Tropper til Kina og samtidig bebudet en Imødegaelse af det britiske Memorandum.

Tekniske Spørgsmaal.

Særlig i Februar herskede der betydelig Travlhed paa de tekniske Arbejdsomraader. Der har bl. a. været afholdt Møder af Opiumkommissionen, Sundhedskommissionen (hvis Formand er Direktøren for det danske Seruminstitut, Dr. *Th. Madsen*) og Samfærdselskommissionen. Sidstnævnte drøftede Forbundssædets Forbindelse med Omverdenen i Tilfælde af Krig og vedtog at lade foretage Ekspertundersøgelser med Henblik paa Indretningen af en Radiostation og Flyveplads i Genève til Brug for Folkeforbundet samt eventuel Anskaffelse af Flyvemateriel.

SENATSVALGENE I FRANKRIG

9. JANUAR 1927

Hvert 3. Aar holdes Senatsvalg i Frankrig for at udfylde den Trediedel af Pladserne, der bliver ledig ved Senatorernes Tilbagetræden. Disse Valg er i Almindelighed kun af ringe Interesse. I Aar ligger Forholdene anderledes. Senatsvalgene i Serie C, der i Bogstavorden omfatter alle Departementer efter Orne, samt Oran og Inde Française, er Viseren for Valgene til Deputeretkammeret i 1928.

Siden Panikken i 1926 har der i Frankrig hersket en ukendt politisk Vaabenstilstand. Valget skulde nu vise, om *Union Nationale*, d. v. s. *Poincaré*, stadig havde Befolkningens Tillid, eller om denne var svækket ved de Tab, Industri og Handel havde lidt i de sidste Maaneder af 1926 som Følge af Stabiliseringen. Senatet vælges af Valgforsamlinger, sammensat af Deputerede, Repræsentanter for Departements- og Arrondissementsraad og Delegerede, valgt af Kommunalraadene efter disses Størrelse. Der er ikke Lejlighed til større offentlig Valgagitation. En Valgforsamling tæller sjældent mere end 1000 Delegerede. Desto større er den stille og den „personlige“ Agitation, der lettes ved de Delegeredes upolitiske Karakter. Hverken ved de grundlæggende Valg eller ved selve Senatsvalget lægges der stærk Vægt paa det politiske Program: Tendensen er at lade Afstemningen rette sig efter Kandidaternes Personlighed og lokale Interesser. Dette forhindrer dog ikke, at en almindelig Folkestemning faktisk vil kunne vise sig ved et Senatsvalg paa Grund af den manglende Indpiskning. At Partidisciplinen imidlertid ogsaa gør Fremskridt i Frankrig, er dog et af de karakteristiske Træk ved dette Valg.

Departementerne er altsaa skaaret over alfabetisk, men et Blik paa Listen over dem viser, at C maaske er den vægtigste af de tre Serier. Indenfor denne ligger nemlig *Paris* (Seine og Seine-et-Oise), *Lyon* (Rhône), *Pas-de-Calais* og *Rhindepartementerne* (Haut- og Bas-Rhin, Belfort, Vosges). Endvidere fandt der Suppleringsvalg Sted i Moselle, ligeledes et Grænsedepartement.

Senatets Grupper svarer ikke til Deputeretkammerets. Og selv om de bærer de samme Navne, er de mere moderate. Den største Gruppe er *Gauche Democratique*, der hidtil har omfattet Social-Radikale, *Républicains Socialistes* og Socialister. Alle de andre Grupper staar til højre herfor. Valget viser nu to Linier: De moderate Grupper (*Droite* og *Républicains*) har forsøgt at gøre Valget til et Tillidsvotum til Poincaré og organiseret et Samarbejde mellem de Fraktioner, der er repræsenteret i *Union Nationale*. I dette Forsøg har der dog været en alvorlig Brist. Medens de Radikale og *Républicains Socialistes* i Deputeretkammeret er repræsenteret i Poincarés Ministerium ved Herriot og Painlevé, arbejdede de ved Senatsvalget paa at skabe en gunstig Konstellation for Valget i 1928. Naar den økonomiske Krise er overstaaet, regner de Social-Radikale med, at Folkets Vredesskaaler vil udtømmes over Poincarés Hovede, og at et Valgforbund med Socialisterne kan blive nødvendigt. Deres Fører Léon Blum spejder ogsaa efter Muligheden for et saadant Samarbejde som i *Kartellets Dage*. Derfor har Herriots Folk i flere Departementer sluttet Listeforbund med Socialisterne ved 2. Afstemning.

Et interessant Intermezzo var *Millerands* Kandidatur. I Paris stod 4 Venstrelistes: Kommuniste, Socialistkommuniste, Socialister og Radikal-Socialister overfor *Union Nationale*. Som bekendt har Millerand i den senere Tid faaet Ord for at have udviklet sig i Retning af Fascisme og Katolicisme. Hans Tilhængere er de velhavende Katolikere i Paris's Centrum, medens Forstædernes Kommunalraad nærer en oprigtig Modvilje mod ham. Resultatet blev, da *Union Nationale's* Borgmestre skulde opstille Valglisten, at Millerand kom ind, men som Nr. 10 — af 10 Kandidater. Og da han ikke havde faaet over Halvdelen af Stemmerne, benyttede man sig heraf til at skyde ham ud. Han vilde dog ikke tage mod denne Krænkelser og opstillede sig derfor som Løsgænger. Dette styrkede ikke Moderationen ved Valget i Seinedepartementerne. Millerand opnaede kun 368 Stemmer ved første Afstemning og manglede saaledes over 200 i at blive valgt.

Resultatet af Valget d. 9. Januar er maaske typisk ikke alene for Frankrig, men for hele Evropa: Mellempartiernes vanskelige Stilling overfor de bedre disciplinerede Yderpartier med den mere konsekvente Politik. Det blev de Social-Radikale og navnlig *Gauche Républicaine's* moderate Fløj, der led Tabene, medens *Union Nationale* (fraregnet Paris) klarede sig og endog vandt frem, og Socialisterne noterede en virkelig Valgsejr.

Vi skal tage et Par typiske Eksempler paa Valgets Karakter. I Bel-

fort, hvor der kun vælges 1 Senator, var Thiery fra Gauche Républicaine opstillet igen mod Union Nationales Kandidat, Viellard. Ved forrige Valg var Thiery valgt med 110 Stemmer af 198. Nu sejrede Viellard med 96 mod 91, medens 9 sagde: Stemmer ikke. Her ses altsaa de to Hovedmodsætninger: konservative kontra venstre i videste Forstand. I Grænsedepartementerne vandt Union Nationale ialt fire Mandater, foruden at Suppleringsvalget i Moselle faldt ud til deres Fordel.

I Paris sejrede Socialismen ved de Social-Radikales Støtte. Før Valget sad her af Union Nationale's Folk 3 samt Millerand, foruden 3 uafhængige Radikale, der støttede disse. Af alle disse er kun 2 uafhængige Radikale vendt tilbage. Hertil kommer endvidere Pierre Laval, der bærer Mærket republikansk Socialist, hvad der imidlertid ikke hindrer, at han er Tilhænger af Union Nationale. Socialisterne og Socialistkommunisterne vandt henholdsvis 3 og 2 Pladser, d. v. s. Halvdelen af Paris Senatorer er røde. De Social-Radikale, der tidligere havde 3 Pladser, maatte afgive den ene.

Det samlede Valgresultat;

Højre	3	(1 Mandater vundet)	
Republikanere (U. N.)	19	(2 — —)	
Venstrerepublikanere	19	(8 — tabt)	
Radikale Løsgængere	9	(1 — —)	
Social-Radikale	44	(6 — —)	
Republikanske Socialister	2	(2 — vundet)	
Socialister	10	(8 — —)	
Socialistkommunister	2	(2 — —)	

Valget viser som i England, at de Social-Radikale (Liberale), trænges fra begge Sider, selv ved et saa stilfærdigt og af mangehaande Interesser udenfor de partimæssige dirigeret Valg som det franske Senatsvalg. Men i Frankrig er de dog langt stærkere end andetsteds. Naar de konservative ikke vandt mere, skyldes det Valgalliancen mellem de Social-Radikale og Socialisterne i Paris og Rhône (her tabte Union Nationale 3 Mandater).

Til sidst er det værd at notere, at Marcel Cachin, der repræsenterer Moskva-Kommunismen, *ikke* blev valgt, men at der derimod dukkede et nyt Parti af moderate Kommunister op i Senatet.

Hvis man undersøger Forholdet mellem Kartellet (Herriot-Léon Blum) og Poincaré, kommer man til det Resultat, at Kartellet kan notere en Gevinst paa seks Mandater. De Social-Radikales Valgprogram: at styrke Senatets venstre Fløj og gøre det mindre „reaktionært“, er

saaledes i nogen Grad opfyldt — men det har ganske givet været en Pyrrhusejrr for selve Partiet. Dette forandrer dog ikke den Kendsgerning, at ligesom da Herriot d. 10. April 1925 blev styrtet af Senatet (med 152 Stemmer mod 132) saaledes vilde han lide samme Skæbne i Dag. Der er ogsaa stor Forskel mellem Departementerne: et Blik paa Kortet viser, at det er Departementerne med de store Byer, der har klaret Valget for Venstrefløjene. I de egentlige Landdepartementer er der moderat eller endog ren konservativ Fremgang. Ogsaa i Frankrig spores den stigende Modsætning mellem Land og By.

PARTISTILLINGEN I FRANKRIG

I. Yderste Højre og Højre.

A. *Monarkister*. B. *Bonapartister*. Disse har tilsammen 10 Medlemmer i Senatet og 30 i Deputeretkammeret, væsentlig fra Bretagne-Vendée. Monarkisterne er delt i flere Grupper, hvoraf den mest bekendte er »Action Française«, national og antisemitisk, stiftet 1898. »A. F.« har dog ingen Repræsentanter i Parlamentet, men en vis Indflydelse bag Kulisserne.

II. Bloc National.

A. *Action Nationale*. B. *Parti Républicain Démocratique et Social*. Bloc National er egentlig et Valgkartel mellem de konservative Partier fraregnet Royalisterne. Action Nationale er den højre Fløj, stærkt katolsk, *de Castelnau* er Medlem. Parti Républicain D. et S. er lidt mere til venstre. Fremragende Mænd indenfor det er den forhenværende Præsident Loubet, *Poincaré*, Paul Doumer, Poncet, der er nøje knyttet til »Comité des Forges«. Sluttet til Bloc National men ikke til nogen af dens Fraktioner, staar *Barthou*, Formand for »Union des Interêts Economiques«, der finansierede Blokken ved sidste Valg. Ligeledes *Millerand*.

I Senatet har Blokken to Grupper: *Union Républicaine* med 98 Medlemmer og *Gauche Républicaine* med 31 Medlemmer. I Deputeretkammeret er der ca. 200 Medlemmer, der er fordelt mellem 5 officielle Grupper: Union Républicaine Démocratique; Gauche Républicaine Démocratique; Républicains de Gauche; Républicains Démocrates; Gauche Indépendante. De forskellige Grupper er ikke skarpt afgrænsede. Som Helhed er de protektionistiske, for Decentralisation og Statsvirksomhedernes Overgang til Privatdrift, en konstitutionel Reform, der skal styrke Regeringen i Forhold til Parlamentet, for kvindelig Valgret og for Versaillestraktatens fulde Gennemførelse.

III. Cartel de Gauche.

Venstrekartellet var en Valgalliance til Deputeretkammeret d. 11. Maj 1926; det er faktisk nu opløst efter Herriotregeringens Fald. Det bestod af følgende Grupper:

A. *Groupe de la Gauche Radicale*: 40 Medlemmer i Deputeretkammeret.

B. *Federation des Partis Radical et Radical Socialiste*: 139 Medlemmer i Deputeretkammeret.

C. *Parti Républicain Socialiste et Socialiste Français*, der i Deputeretkammeret kalder sig *Républicains Socialistes*, ca. 40 Medlemmer.

D. *Parti Socialiste*: 104 Medlemmer i Deputeretkammeret.

I Gauche Radicale er de ledende Medlemmer Strauss, Louis Loucheur, Ejer af *Le Petit Journal*. Af Radicaux et Radicaux Socialistes kan nævnes Caillaux, Steeg, Franklin Bouillon, *Herriot*, Malvy. *Briand* og Painlevé er Førerne for *Républicains Socialistes*. Alle disse radikale Grupper er antiklerikale, for udstrakt Statsdrift og international Voldgift.

Parti Socialiste svarer til det danske Socialdemokrati. Det staar nu udenfor enhver Alliance med noget borgerligt Parti. Ledende er Leon Blum, Pierre Renaudel, Longuet, Bracke, Albert Thomas og Paul Boncour.

Partierne B, C og D dannede til fornylig en Eenhed i Senatet: *Gauche Démocratique*, der talte 155 Medlemmer. Skønt Venstrekartellet opløstes, bevarede *Gauche Démocratique*, idet dog de 5 socialistiske Senatorer meldte sig ud. *Gauche Radicale* kalder sig i Senatet *Union Démocratique et Radicale*, 23 Medlemmer.

IV. Communistes socialistes.

Bestaar væsentlig af udtraadte Medlemmer af Parti communiste. 3 Medlemmer.

V. Parti communiste.

Sektion af Kommunistisk Internationale. Ledende Mænd: Marcel Cachin, Doriot, Vaillant-Couturier. 26 Medlemmer.

RUSTNINGERNE OG DERES BEGRÆNSNING

Den franske Hærreform.

Medens Kommissionen til Forberedelse af Folkeforbundets Afrustningskonference i 1928 arbejder, er Frankrig ved at reformere sin Hær eller rettere sagt hele sit Forsvarsvæsen. Omordningen, som allerede delvis er vedtaget af Kamrene, danner et storstilet Forsøg paa at udnytte Verdenskrigens Erfaringer og er i saa Henseende videregaaende og mere fuldstændigt end noget andet Lands Nyordning siden Fredsslutningen.

Den Del af Reformen, som allerede er vedtaget, vedrører Organisation af de *civile Kræfter* i Krigsøjemed. Organisationen forberedes vel at mærke allerede i Fredstid, gennem særlige Mobiliseringskontorer under de civile Ministerier, og heri ligger maaske Lovens Hovedbetydning. Iøvrigt bliver Princippet det, at enhver civil i Krigstilfælde kommer til at tage Del i Krigens Førelse, enten paa sit eget Arbejdsomraade eller ved den Virksomhed, hvortil han — eller *hun* — kommanderes af Regeringen. Til dette Formaal giver Loven Regeringen den videstgaaende Myndighed til at beslaglægge Fabrikker, Trafikmidler og Varebeholdninger samt tage Korporationers Tjeneste i Brug. Ejendom, som eksproprieres, erstattes med Anskaffelsesværdien, mens Godtgørelsen for Ejendom, som blot benyttes, er Renten plus Erstatning for Slid. Som en rød Traad gennem Loven gaar et absolut Forbud mod Krigsaager, en Holdning, som er forstaaelig paa Baggrund af Krigs- og Efterkrigstidens Erfaringer, men som alligevel til en vis Grad er egnet til at modvirke Lovens Hovedformaal, en Styrkelse af Krigsproduktionskraften, ved at hæmme det private Initiativ.

Selve Hærreformen tilsigter en *Reduktion af Fredsstyrken* fra 640,000 til 550,000 Mand, to Tal, der imidlertid maa betragtes som teoretiske. Naar Hensyn tages til Afgang af forskellig Art, kommer man

Sandheden nærmere ved at regne med ca. 500,000 Mand mod hidtil ca. 580,000. Hovedmassen af den staaende Hær dannes som hidtil af de aarlig udskrevne Værnepligtige, hvis Tjenestetid foreslaas indskrænket fra 18 til 12 Maaneder, et betydeligt Fremskridt fra et civilt Standpunkt, naar henses til den 3-aarige Tjenestetid, som Frankrigs Befolkning maatte underkaste sig i 1914. Aarskontingentets Størrelse svinger nu med Fødselshyppigheden; regner man med ca. 250,000 som det normale, vil f. Eks. Krigen bevirke, at der i 1936 kun staar 105,000 Rekrutter til Raadighed. Til det værnepligtige Mandskab føjes et hvervet Kontingent paa 106,000, væsentlig Underofficerer. Den samlede Styrke i Moderlandet anslaaes til 362,000 Mand, hvortil kommer en Kolonistyrke paa 175,000 Mand, tilvejebragt dels ved Udskrivning dels ved Hvervning.

Til Erstatning for den af Tjenestetidens Nedsættelse bevirkede Mandskabsforringelse foreslaas dels en Forøgelse af Underofficergruppen — som nævnt til 106,000 — dels en Indskrænkning af de værnepligtiges administrative Arbejde. Dette vil for Fremtiden udelukkende paahvile lønnet Personale (gendarmes, agents militaires og Kontorister). Der vil altsaa her blive Tale om en ret omfattende Efterspørgsel af Arbejdskraft fra det private Erhvervsliv, hvilket kan komme meget tilpas i en Deflationsperiode som den nuværende. Men Ordningen bliver kostbar for Statskassen.

Karakteriseret i faa Ord betyder den ny Militærordning i Frankrig altsaa en vis Reduktion af den staaende Hær og for saa vidt en Indrømmelse til Tidens Nedrustningskrav, men samtidig en voldsom Udvidelse af de „potentielle Krigsfaktorer“, saaledes at Krigsberedskabet vel maa siges at være øget. Selve Reformen, der kommer umiddelbart efter Ophævelsen af den interallierede Militærkontrol i Tyskland, og de bagved liggende Tendenser understreger paany den tilstundende Afrustningskonferences Opgaver.

De maritime Rustninger.

Spørgsmaalet om en international Begrænsning af Flaadestyrken har allerede været gjort til Genstand for indgaaende Undersøgelser af den forberedende Kommission, men samtidig har Præsident Coolidge indbudt de ledende Flaademagter til en Konference med Washington-Aftalernes Udvidelse som Program. Paris og Rom har af forskellige Grunde afslaaet en aktiv Deltagelse, men fra England og Japan fore-

ligger der et imødekomende Svar, og man kan derfor vente et dobbelt Fremstød paa dette Omraade.

Opfordringen til at supplere Washington-Aftalen inden Tidspunktet for den oprindelig fastsatte Revision (1932) kommer naturligt nok, da denne Aftale ikke har kunnet hindre en partiel Kaprustning af foruroligende Omfang. Overenskomstens Styrkenorm 5:5:3 for U.K., U.S. og Japan omfatter jo nemlig kun de tunge Enheder (Slagskibe, Slagkrydsere og Moderskibe for Flyvemaskiner), mens lette Krydsere og Undervandsbaade blev holdt udenfor efter Ønske af henholdsvis England og Frankrig. For Krydsernes Vedkommende enedes man ganske vist om at begrænse Størrelsen til 10,000 Tons, men „Begrænsning“ vil i dette Tilfælde ikke sige „Indskrænkning“, da denne Størrelse faktisk ikke var naaet tidligere; først efter denne Vedtagelse lagde den japanske Marine Kølen til en 10,000 Tons Krydser, som senere er bleven efterfulgt af mange andre.

Med hvilke Betæneligheder man i Amerika ser paa Krydserprogrammets Udvikling, vil fremgaa af flg. I December 1924 vedtog Kongressen et Byggeprogram for Krydsere af Washington-Typen (10,000 Tons). Regeringen blev bemyndiget til at paabegynde Bygningen af 8 saadanne Krydsere inden 1. Juli 1927, medmindre en international Aftale vedrørende Flaaderustningernes yderligere Indskrænkning opfordrede til Programmets Revision. I December 1926, paa hvilket Tidspunkt 2 Skibe var bygget og Midlerne bevilget til 3 andre, anmodede nu Præsident Coolidge Kongressen om at udskyde Bygningen af disse Skibe, indtil Resultatet af Forhandlingerne angaaende en ny Nedrustningskonference forelaa. Efter bevægede Diskussioner vedtog Kongressen imidlertid den 24. Februar at paaskynde Bygningen af disse Skibe uanset de stedfindende Forhandlinger med de andre Flaademagter. Til denne Beslutning bidrog bl. a. Udtalelser fra Admiral Jones, Chefen for den amerikanske Delegation ved Genevekonferencens forberedende Kommission, og Paavisningen af, at Styrkeforholdet inden for denne Skibsklasse i 1931 vil være: Storbritannien 54, U. S. A. 25, Japan 15.

En Begrænsning af Krydsernes Antal, som Konferencen kommer til at beskæftige sig med, vil støde paa betydelig større Vanskeligheder end for Slagskibenes Vedkommende, da det paakrævede Antal af Krydsere mindre afhænger af Modstanderens Styrke end af det Arbejde, det paahviler dem at udføre. Blandt disse Opgaver staar i allerførste Række den at beskytte den søgaaende Handel, og her kan det ikke nægtes, at England har et stærkt Argument paa Haanden mod at

fixere Krydserantallet i samme Forhold som Slagskibene eller i det hele taget efter det almindelige Styrkeforhold. De forenede Stater med deres væsentlig selvforsynende Økonomi og Mangel paa Kolonier har ikke Brug for den samme Krydserstyrke som Storbritannien, hvis Levnedsmiddelforsyning for $\frac{2}{3}$'s Vedkommende er afhængig af udenlandsk Tilførsel. For U. S. A. ligger Søforsvarets Tyngdepunkt afgjort i Slagskibene, for England lige saa meget hos Krydserne. Vil det lykkes at finde en modus, som forener de forskellige Hensyn?

DEN ENGELSKE FAGFORENINGSLOVGIVNING

Lige siden Generalstrejken i Maj 1926, der som bekendt endte med et fuldstændigt Sammenbrud, har Fagforeningsbevægelsen i England befundet sig i en kriseagtig Tilstand. Det vilde dog være forkert udelukkende at tilskrive Generalstrejken og den dermed forbundne langvarige Arbejdsstandsning indenfor Kulmineindustrien Skylden for denne Krise. Allerede tidligere har Krisen utvivlsomt været latent til Stede, selv om den først nu er kommet til aabent Udbrud. Gæringen ytrer sig dels i Form af et voksende Opløsningsarbejde indenfor Fagforeningerne, som det imidlertid er for tidligt at danne sig en klar Forestilling om, dels som et Forsøg udefra paa at reformere Lovgivningens Forhold til Bevægelsen.

Kravene om en Reform af den gældende Fagforeningslovgivning udgaar fra meget brede Krese i det borgerlige Samfund i England, selv om naturligvis Fordringerne fra den konservative Del er videstgaaende.

Disse Drøftelser danner Baggrunden for det Forslag, Ministeriet Baldwin efter maanedlange Forberedelser i et særligt Kabinetsudvalg har fremsat for Parlamentet i Begyndelsen af April, og hvorom der siden har staaet den hæftigste Strid i England.

De Punkter indenfor Lovgivningen, hvorom Diskussionen har drejet sig er væsentlig flg.: 1. Ansvarsfriheden i Følge Loven af 1906. 2. Tildeligheden af Strejkevagt og Propaganda. 3. Myndigheden til at erklære Strejke (hemmelig Afstemning). 4. Fagforeningsbidragenes Anvendelse i politiske Formaaes Tjeneste som avtoriseret af 1913-Loven.

Ansvarsfriheden. „Trade Disputes Act“ af 1906 tilstaar under Arbejdskampe Fagforeningerne og delvis deres Medlemmer Frihed for Retsforfølgning i Anledning af Handlinger, som normalt kunde angribes ved Domstolene (f. Eks. Kontraktbrud). Men ogsaa under normale Forhold tilsikrer Loven de registrerede Fagforeninger (og Arbejdsgiverforeninger) Straffe- og Erstatningsfrihed for skadevoldende (tortious)

Handlinger, som Korporationer i Almindelighed kan gøres ansvarlige for. Hvis — for at tage et Exempel — et Motorkøretøj tilhørende en Fagforening kører en Mand over, er denne afskaaret fra at gøre Erstatningskrav gældende overfor Ejeren i Modsætning til, hvad der gælder i andre Tilfælde. Imidlertid aabner Loven Adgang til i formue- retlige Spørgsmaal, som ikke staar i Forbindelse med Arbejdskampe at gøre Foreningens „trustees“ ansvarlige.

Denne særlige Retsbeskyttelse har vist sig at være af en uvurderlig Betydning for Fagforeningerne under og efter Arbejdskampe og maa forklares gennem de partipolitiske Forhold, der gjorde sig gældende paa Tidspunktet for Lovens Tilblivelse efter Parlamentsvalgene i 1906. Ved disse vandt som bekendt Venstrepartierne en overvældende Sejr, ikke mindst netop paa Spørgsmaalet om Fagforeningernes Erstatningsfrihed for Skade forvoldt ved Arbejdsstandsninger. Problemet var blevet aktuelt gennem Højesterets Afgørelse i 1901 af *Taff Vale* Sagen, ifølge hvilken et Jernbaneselskab fik tilkendt en stor Erstatning af den strejkende Fagforenings Kasse. Dommen betød, om end ikke et Indgreb i Strejkeretten, saa dog en betydelig Svækkelse af Strejken som Kampmiddel og fremkaldte en uhyre Agitation for en Lovændring, som altsaa blev gennemført af den liberale Majoritet i 1906. Var Fagforeningernes Retsstilling før den Tid usikker, blev den nu til Gengæld meget stærk. Regeringen foreslaar nu at indskrænke Erstatningsfriheden til „lovlige“ Strejker; om Forstaaelsen af dette Udtryk nedenfor.

Strejkevagt. Paavirkning af „Strejkebrydere“ ved allehaande Midler har spillet en stor Rolle under den langvarige Kulstrejke, der som bekendt ebbede langsomt ud ved en gradvis stigende Tilstrømning af arbejdsvillige. Bestemmelserne om Strejkevagts lovlige Competence indeholdes foruden i „Trade Disputes Act“ af 1906 i en ældre Lov af 1875 om „Sammenrotning og Beskyttelse af Ejendomsretten“. Sidstnævnte er som Navnet antyder en almindelig Lov, selvom den væsentlig tager Sigte paa Forholdet mellem Arbejdere og Arbejdsgivere. „Fredelig Strejkevagt“, et Ord, der dog ikke udtrykkelig nævnes, tillades, for saa vidt den ikke gaar ud over et Forsøg paa at „meddele eller erholde Oplysning“. Denne vage Formulering tilfredsstillede ikke Fagforeningslederne, og det lykkedes i Loven af 1906 at faa indført den betydningsfulde Tilføjelse „samt fredsommeligt at overtale Folk til at arbejde eller afholde sig derfra“. Regeringsforslaget forbyder nu enhver Strejkevagt, som tilsigter at skræmme arbejdsvillige ved at fremkalde begrundet Frygt for Overlast mod hans Person, Familie eller Ejend-

dele; endvidere forbydes Strejkevagt ved Hjemmet, begge Dele selv under lovlige Arbejdskampe.

Hemmelig Afstemning. Et Spørgsmaal af større Rækkevidde vedrører en eventuel Indblanding fra Lovgivningen med Hensyn til hvilken Myndighed der gyldigt kan tage Beslutning om Arbejdskampes Paa- begyndelse og Ophør. Set fra et Fagforeningsstandpunkt staar Valget mellem Magtkoncentration med deraf følgende større Handlekraft og Elasticitet paa den ene Side og Decentralisering af Myndigheden, hvorved uønskede og tilfældige Indflydelser undgaas, paa den anden Side. Den anden Part og Samfundet ser sin Fordel i en Henlæggelse af Myndigheden til det Sted, hvor Chancerne for en fredelig Afgørelse er størst. Dette er, mener Kritikerne af den nuværende Tilstand, hvor Spørgsmaalet helt er overladt Fagforeningerne selv at afgøre, Medlemmerne en bloc i Modsætning til Bestyrelsen eller en Delegeretforsamling.

Denne Anskuelse er dog næppe holdbar. Blandt de Tilfælde, hvor der har været afholdt hemmelige Afstemninger blandt Medlemmerne, er der mindst ligesaa mange, hvor Resultatet har været Kamp eller Fortsættelse af Kamp som omvendt. En ugunstig Erfaring har man saaledes fra det overvejende Antal af større Minekonflikter i de senere Aar, og det eneste Tilfælde med Generalstrejken i Fjor, hvor en Afstemning utvivlsomt vilde være gaaet Ledelsen imod, tilslader ikke nogen almindelig Slutning. Regeringen har da ogsaa set bort fra noget Forslag i denne Retning.

Fagforeningskontingentets Anvendelse til politiske Formaal. Ogsaa dette Spørgsmaal har en lang Forhistorie, hvorunder et konkret Rets- tilfælde og dets Afgørelse ved Domstolene har spillet en afgørende Rolle. I 1908 sagsøgte en Jernbanefunktionær, *W. V. Osborne*, sin Fagforening under Paastand af, at en tvungen Udskrivning af en „political levy“ til Støtte af Arbejderpartiets parlamentariske Repræsentation var retsstridig. Sagen blev prøvet ved 3 Instanser, hvoraf de to øverste gav Sagsøgeren Medhold ud fra konstitutionelle Synspunkter.

Højesteretsdommen bevirkede straks, at Fagforeningerne gav Afkald paa en Tvangsudskrivning af det politiske Kontingent og indrettede sig paa at fortsætte deres politiske Arbejde ved Hjælp af frivillige Bidrag. Denne Tilstand følte imidlertid saa utilfredsstillende baade af Fagforeningerne og af Arbejderpartiet, der paa et Tidspunkt truedes af fuldstændig finansiell Ruin, at stærke Kræfter sattes i Bevægelse for at gennemføre en Lov til Forhindring af lignende Retskendelser som i Osbornesagen.

Det lykkedes i 1913, efter at Stillingen for Arbejderpartiet iøvrigt allerede var bedret gennem Indførelsen af Parlamentsdiæter i 1911. Den nye Lov bemyndiger Fagforeningerne til at anvende Midler til politisk Virksomhed under 4 Forudsætninger: 1. Virksomhedens Formaal maa være godkendt af et Flertal blandt Medlemmerne. 2. Det politiske Fond skal holdes adskilt fra den øvrige Formue. 3. Ethvert Medlem kan unddrage sig Ydelsen af det politiske Bidrag ved at afgive en Erklæring derom. 4. Disse Medlemmer maa paa intet Punkt behandles ringere end de andre.

I Praksis kom denne Lov til at virke fuldt ud efter Ønske, idet af 292 Fagforeninger ikke færre end 274 udviste et Flertal for at yde Bidrag til politisk Virksomhed. Saa overvældende, som disse Tal kunde tyde paa, har Stemningen for at fortsætte den gamle Linie nu næppe været. For det første udviser Afstemningen i Fagforeningerne med Flertal i flere Tilfælde ganske betydelige Mindretal, f. Ex. i Minearbejderforbundet 194,000 Stemmer imod (43 pCt. af det afgivne Stemmetal) og Vævernes Fagforbund 76,000 eller 44 pCt. Men dernæst har Afstemningsdeltagelsen gennemgaaende været ret ringe.

Dette er én Ting, som Lovens Kritikere hefter sig ved, idet de gaar ud fra, at det overvejende Flertal blandt dem, der afholder sig fra at stemme, i Virkeligheden er Modstandere af at yde Bidrag til Fagforeningernes politiske Formaal. Et andet Forhold, som kritiseres, er den besværlige Fremgangsmaade, der anvendes under Punkt 3., naar et Medlem ønsker at unddrage sig Erlæggelsen af Tillægskontingentet. Der forlanges nemlig Indsendelse af en skriftlig Erklæring til Fagforeningernes Registreringsmyndighed, og det hævdes, at et saadant Skridt virker afskrækkende paa mange af de lidet skrivevante Medlemmer. For at komme ud over denne Gnidningsmodstand foreslaar det nye Lovforslag at forlade det nuværende „contracting-out“-System til Fordel for „contracting-in“, d. v. s. at kun de Medlemmer kommer til at betale, som udtrykkelig tilkendegiver Ønske derom. Det vil praktisk talt betyde en Tilbagegang til Tilstanden mellem Osborne Sagen og Loven af 1913.

Foruden de nævnte Punkter, der alle har en historisk Baggrund, indeholder Regeringsforslaget tre Bestemmelser, som repræsenterer noget helt nyt indenfor Lovgivningen. Der er først og fremmest den allerede antydede Sondring mellem *lovlige og ulovlige Strejker*. Til sidst nævnte Kategori henføres enhver Strejke med andre Formaal end de, der vedrører Faget, saafremt den tilsigter at øve Tvang mod Regeringen eller intimidere Samfundet eller en væsentlig Del af Samfundet.

Til Forklaring af „Strejker, der vedrører Faget“ anføres nærmere, at Tvisten skal være mellem Fagets Arbejdsgivere og Arbejdere og dreje sig om Beskæftigelsen eller Betingelserne derfor. Med disse Bestemmelser tilsigter Lovforslaget aabenbart at ramme Generalstrejker, men ogsaa Sympatistrejker maa delvis falde ind under Lovens Forbud. Følgen af at deltage i en ulovlig Strejke bliver som nævnt for det første en Udelukkelse fra 1906 Lovens Privilegier; men dernæst udsætter Anstifterne af og Deltagerne i en ulovlig Strejke sig for Bøde- og Fængselsstraf (henholdsvis indtil £ 10 og 3 Maaneder). Paa den anden Side ydes der Fagforeningsmedlemmer, som nægter at tage Del i ulovlige Strejker særlig Beskyttelse; Ekklusion og Berøvelse af Rettigheder er udtrykkelig forbudt, og finder saadanne Forholdsregler Sted alligevel, giver de den skadelidte Ret til Erstatning af Fagforeningskassen.

Den anden Bestemmelse indskrænker Organisationsretten for *Statens Tjenestemænd* til Dannelsen af Sammenslutninger uden Forbindelse med andre Fagforeninger (d. v. s. T. U. C.) eller politiske Partier; forsætlige Overtrædelser af denne Bestemmelse medfører Afsked fra Statstjenesten. Den tredje Bestemmelse endelig tilsigter at modarbejde Fagforeningsindflydelsen i de talrige Kommunalbestyrelser med Arbejdsflertal ved at nægte *kommunale Myndigheder* Ret til at udelukke *organiseret Arbejdskraft* fra Beskæftigelse.

Forslagets Modtagelse og senere Behandling i Møder og Udvalg tyder paa, at det vil gennemgaa væsentlige Forandringer, inden det bliver til Lov. Arbejderpartiet modsætter sig enhver Forhandling om Indskrænkninger i Organisationsretten, Partiet agter i Tilfælde af Lovens Gennemførelse at gøre Spørgsmaalet til Hovedpunkt ved næste almindelige Valg og forudsiger allerede Regeringens totale Nederlag derpaa. De Liberale staar delte; et Mindretal har fulgt Regeringen ved Afstemningen efter 2. Behandling, medens Flertallet arbejder for en mildere Formulering, iøvrigt med Støtte fra en Del Konservative, der ligesom de Liberale forudser uheldige Virkninger for Industriens Arbejdsfred, hvis der gennemføres en Lov, som ifølge Opfattelsen hos Arbejdernes store Flertal bærer et Klassepræg.

DEN TYSKE REGERINGSKRISE

Siden Opløsningsvalgene til Rigsdagen i December 1924 har Tyskland haft 4 forskellige Koalitionsregeringer, alle med deres Tyngdepunkt i Centrumspartiet. Umiddelbart efter Valget, hvis Resultat blev en Svækkelse af Yderpartierne, dannede Dr. Luther sin første Regering med Støtte fra de tysk nationale, Centrum og mellemliggende Partier; Demokraterne og Socialdemokraterne var i Opposition. Kabinetet Luther-Stresemann's vigtigste Regeringshandling blev Afsluttelsen af Locarno-Traktaten i Oktober 1925, der imidlertid bevirkede de tysk nationales Udtræden og Kabinetets Rekonstruktion paa en til venstre forskudt Basis. Det ny Kabinet Luther faldt i Maj 1926 paa Flagspørgsmaalet og efterfulgtes af Marx's 2. Ministerium (Tyske Folkeparti, Bayriske Folkeparti, Centrum og Demokraterne). Denne Koalition, omend i Mindretal paa Rigsdagen, kom til at virke fuldt tilfredsstillende paa det udenrigspolitiske Omraade, hvor man under Stresemanns Ledelse fortsatte Forstaaelsespolitikken, hvorimod det indrepolitiske Samarbejde mellem Regeringspartierne indbyrdes og i Særdeleshed med Socialdemokraterne frembød voksende Vanskeligheder. Krisen indtraadte med Vedtagelsen den 3. Dec. 1926 af „Schmutz- und Schundgesetz“, der af Venstrepartierne opfattedes som reaktionær, men Ministeriets Skæbne blev dog først endelig besejlet den 17. Dec., da Socialisterne med de tysknationales Hjælp fik gennemført et Mistillidsvotum. Krisen varede i halvanden Maaned og endte — efter at et Forsøg paa at skabe den „store Koalition“ var strandet — med Dannelsen af Marx's 3. Ministerium, baseret paa en „blaa-sort“ Blok (tysk nationale, tyske Folkeparti, bayriske Folkeparti og Centrum). Demokraterne sprang i sidste Øjeblik fra, og den ny Regering betyder derfor en Forskydning til højre.

Ministeriets Sammensætning er saaledes:

Kansler	Marx	Centrum
Udenrigsminister	Stresemann	Tyske Folkeparti
Indenrigsminister	Keudell	Tysk nationale
Finansminister	Köhler	Centrum

Justitsminister og Vicekansler	Hergt	Tysk nationale
Forsvarsminister	Gessler	Udenfor Partierne
Trafikminister	Koch	Tysk nationale
Postminister	Schätzel	Bayriske Folkeparti
Økonomiminister	Curtius	Tyske Folkeparti
Arbejdsminister	Brauns	Centrum
Ernæringsminister	Schiele	Tysk Nationale

Af Koalitionens 2 Hovedpartier besætter Centrum saaledes 3 Pladser, de tysk nationale derimod 4. Marx, Stresemann og Gessler, der har hørt til det demokratiske Parti, men under militær Indflydelse er stærkt fjernet fra det, er gaaet over fra det gamle Kabinet; af de ny Ministre har Schiele været Medlem af Luthers Ministerium indtil Rekonstruktionen, Köhler har været Finansminister i Baden (efter Wirth), Koch — ikke at forveksle med den demokratiske Fører — Fagforeningsmand. Et nyt Navn er endvidere Keudell, hvis Optagelse i Ministeriet iøvrigt har vakt levende Misfornøjelse hos Venstrepartierne som Følge af hans paastaaede Deltagelse i tidligere modrevolutionære Forsøg.

Ministeriets *Program* omfatter følgende Punkter: 1. Beskyttelse af Republikken og Weimarforfatningen, 2. Rigsværnets Reorganisation ved Løsning af Forbindelsen med de private Korps, 3. Fortsættelse af den hidtidige udenrigspolitiske Linie, kendetegnet ved Dawes-Planen, Locarno-Traktaten og Indtrædelsen i Folkeforbundet; denne Politik udelukker ikke fortsatte Bestræbelser for Rømningen af de besatte Omraader, 4. Regulering af Arbejdsdagen i Overensstemmelse med internationale Aftaler, 5. Hjælp til Landbrugets Kreditvanskeligheder, 6. Bevarelse af Dommerstandens Uafhængighed og 7. Sikring af Religionsundervisningen i Skolerne.

Regeringens *parlamentariske Stilling* kan ikke kaldes stærk. Ganske vist har den i Modsætning til den afgaaede Regering Flertal i Rigsdagen — 248 Stemmer af 493 —, men selve Koalitionen hviler paa et usikkert Grundlag. Dette har dels vist sig ved den uklare Holdning, som Formanden for den tysk nationale Rigsdagsgruppe, Grev Westarp, indtog under Debatten om Regeringsprogrammet, dels ved Dr. Wirths Afstandtagen fra Centrums officielle Politik; i en Tale efter Krisens Afslutning har han betegnet den ny Regering som en Udfordring til Republikken, og man maa herefter regne med den Mulighed, at han og eventuelt andre venstreorienterede Centrumsmedlemmer udtræder af Partiet. Saa meget staar fast, at Regeringens Vanskeligheder efter alt at dømme kommer til at ligge paa det indrepolitiske Omraade; Hoved-

linierne i Udenrigspolitikken har Gang paa Gang samlet en overvældende Majoritet paa Rigsdagen.

PARTISTILLINGEN I TYSKLAND

Den tyske Rigsdags nuværende 493 Medlemmer blev valgt i Dec. 1924 efter Forholdstalsvalgmaaden. Partierne fordeler sig paa flg. Maade:

Højre.

1. Nationalsozialistische Arbeitspartei med Ludendorff som Fører, 14 Medlemmer.
2. Deutschnationale Volkspartei. 110 Medlemmer, hvoriblandt Grev Westarp (Formand), v. Tirpitz, Hergt, Schiele, Walraf. Program: Monarkiets Genindførelse, Bekæmpelse af Versailles-Traktaten og Locarno-Politikken. Ved Partiets Deltagelse i den siddende Regering er der dog faktisk foretaget en Revision af dette Program.
3. Deutsche Volkspartei. 51 Medlemmer, hvoriblandt Scholz (Formand), Stresemann, Curtius, Becker, v. Kardorff. Danner højre Fløj af det gamle national-liberale Parti; influeret af Sværindustrien.

Midten.

1. Wirtschaftspartei des deutschen Mittelstandes. 11 Medlemmer. Bekæmper Statens Indblanding i Erhvervslivet.
2. Bayerischer Bauern- und Mittelstandsbund. 6 Medlemmer. Mellemlasseparti med demokratiske Tendenser.
3. Deutsch-Hannoversche Partei («Welfenpartei»). 4 Medlemmer. For Omdannelse af Provinsen Hannover til en Forbundsstat.
4. Bayerische Volkspartei. 19 Medlemmer. Samarbejder med Centrum og kæmper iøvrigt for Enkeltstaternes Selvstændighed indenfor Riget.
5. Centrum. 68 Medlemmer, hvoriblandt Marx, Wirth, Stegerwald, Brauns. Samlingsparti for Katolikker fra alle Samfundslag.

Venstre.

1. Deutsche Demokratische Partei. 32 Medlemmer, hvoriblandt Koch (Formand), Grev Bernstorff, Dernburg, Schücking. Dannet af det tidligere Fremskridtsparti og venstre Fløj af de nationalliberale. Program: Republikkens Fæstelse, Aandsfrihed og international Forstaaelse.
2. Sozialdemokratische Partei Deutschlands (S. P. D.), siden 1922 atter indbefattende de »Uafhængige«. Rigsdagens største Parti med 131 Medlemmer, hvoriblandt Hermann Müller, Wels, Crispian, Dittman, Bernstein, Breitscheid, David, Hilferding, Landsberg, Löbe (Rigsdagens Præsident), Scheidemann, Braun, Severing.
3. Kommunistische Partei Deutschlands (K. P. D.). Medlemstallet reduceret fra 45 til 38 ved forskellige Eksklusioner; ledende Medlemmer: Thälmann, Rosenberg, Klara Zetkin. Program: Proletariatets internationale Diktatur.

SOVJETVALGENE I RUSLAND

For at forstaa Betydningen og Karakteren af Sovjetvalgene i For-
aaret 1927 maa man kaste et Blik paa Ruslands Forfatning og gøre
sig Raadssystemet klart.

Valgretten i Rusland er en *Klassevalgret* og forbeholdt dem, der
udfører „produktivt og socialt nyttigt“ Arbejde, og som ikke erhverver
sig Indtægt ved at andre staar i deres Tjeneste som lønnede Arbejdere.
Med andre Ord: i Rusland har alle Arbejdere i By og Land, Funktio-
nærer, mindre Gaardmænd og Husmænd, Soldaterne i den røde Hær,
de ovennævntes Hustruer, og alle, der har mistet deres Arbejdsevne,
Valgret. Udelukket fra denne er alle selvstændige Handlende, Industri-
drivende, der har lønnet Medhjælp, Storbønder (Kulakker), forhæ-
værende czaristiske Embedsmænd og Præster. Valgretsaldern er 18
Aar, og enhver, der opfylder ovennævnte Betingelser, har Valgret,
selv om vedkommende ikke er russisk Borger. Der fordres kun fast
Ophold i Landet. Antallet af udelukkede er med de nuværende Sam-
fundsforhold ikke stort.

Ved Sovjetvalgene maa man holde sig for Øje, at en af Sovjetter-
nes vigtigste Opgaver er af deres Midte at vælge de udøvende Myn-
digheder, Exekutivkomiteerne, der atter fungerer gennem deres *Præsi-
dier*.

Valgene foregaar noget forskelligt i By og paa Land. I Byerne væl-
ges Sovjetterne af flere Valggrupper: Arbejderne i Fabrikkerne, Ar-
bejderhustruerne, Haandværkere, Soldaterne i den røde Hær o. s. v.
Paa Landet er der ganske naturligt kun een Valgforsamling af Lands-
byens Bønder. I Byerne vælges Sovjetterne for *Fabrikkerne*, og de for-
skellige Valggrupper er fordelt mellem disse. Paa Landet derimod for
Kommunerne (Sognene). Paa Landet vælger dernæst de Delegerede i
Kommunesovjetterne et Kredssovjet. Kredssovjetterne og Bysovjet-
terne i et Guvernement vælger i Fællesskab Guvernementssovjettet.
Al Stemmeafgivning foregaar personligt og offentligt, som Regel saa-
ledes, at der i Vælgerforsamlingen foreslaas Kandidater, og at Valget

mellem dem sker ved Haandsoprækning; i Byerne er undertiden anvendt skriftlig Afstemning.

Antallet af Delegerede for de enkelte Instanser beregnes efter følgende Regler:

I Kommunesovjets (Minimum 3, Maximum 50).....	1	Deputeret pr.	100	Indbyggere.
I Bysovjets (Min. 50, Max. 1000)..	1	—	-	1000 Vælgere.
I Gouvernementssovjets By	1	—	-	2000 Vælgere.
- — Land	1	—	-	10000 Indbyggere.
Til Republikkongresser og } By..	1	—	-	25000 Vælgere.
al-unionelle Kongresser } Land	1	—	-	125000 Indbyggere.

Da der til 125,000 Indbyggere vel vil svare 50—70,000 Vælgere, betyder den Regel, at Byerne vælger 1 pr. 25,000 *Vælgere*, Landdistrikterne 1 pr. 125,000 *Indbyggere*, at en Byvælger har 2—3 Gange saa megen Indflydelse som en Landvælger.

Til Grund for denne forskellige Beregning for By og Land ligger det principielle Synspunkt: at Byernes Befolkning er mere moden i sit politiske Syn end Landets og derfor maa have større Indflydelse, og at Byerne spiller en forholdsvis større Rolle for Sovjetunionens økonomiske Udvikling.

Der afholdes hvert Aar Valg til Sovjet, og det viser sig nu, at *Valgdeltagelsen* er steget betydeligt. Ved Sovjetvalgene er der som bekendt kun eet Parti: det *kommunistiske*. Alle andre Delegerede er *partiløse*. Befolkningens politiske Stilling overfor Raadssystemet kan saaledes slet ikke maales efter Valgfraktionernes Størrelse; derimod viser Valgdeltagelsen sig som et ganske godt Barometer.

I Aaret 1926 deltog 48 % af Vælgerne ved Valget af Bysovjetterne i Rusland (den Russiske-Socialistiske-Føderative-Sovjet-Republik, RSFSR.), 63 % i Ukraine, 56 % i Georgien. I Aar var Tallet i RSFSR. 55, altsaa ikke saa lidt større, i Ukraine 58 (nogen Tilbagegang), i Georgien 66. Ved Valget af Landsovjetterne sporedes samme Forhold.

Naar man undersøger Vælgerne efter Køn, viser det sig, at den *mandlige* Befolkning i Landsbyerne har haft en Stemme procent paa ca. 70, den kvindelige paa ca. 35. Dette viser, at naar man tager Hensyn til Ruslands Kultur, er Stemmeafgivningen meget stor. Det spiller uden Tvivl en stor Rolle, at enhver Vælger maa deltage i selve Valghandlingen. En yderligere Stigning i Valgdeltagelsen kan næppe naas, med mindre man indfører Stemmeseddelsystemet.

I Byerne kan man undersøge Vælgerne efter deres Arbejde, og her

viser det sig, at den fagorganiserede Befolkning har stemt meget livligt. I 1926 stemte ved 112 Bysovjetvalg 54 % af Fagforeningsmedlemmerne, 40 % af de ikke organiserede Vælgere og 69 % af Soldaterne. I 1927 er Procenten for Fagforeningsmedlemmerne steget til 63, de uorganiserede til 44 og Soldaterne til 77. Særligt er Tallet af kvindelige Vælgere steget. I de store Industricentrer steg Fagforeningsmedlemmernes Procentafgivelse af Stemmer endog til 95—100 % i talrige Virksomheder.

At Befolkningen saaledes som Helhed deltager livligere i Valgene, kan maaske forklares ved den stigende Oplysning, den stigende Velstand og en vis Tro paa, at Sovjetinstitutionen *nu* er urørlig og Landets blivende Regeringsform, som man maa bøje sig for og være med i, hvis man vil have Del i Landets Styre. Et enkelt Sted, nemlig *Ukraine*, er der dog Tilbagegang.

Over Forholdet mellem Kommuniste og partiløse i Sovjetterne foreligger endnu ikke nogen Opgørelse. De foreløbige Tal viser Fremgang for Kommunisterne. Dette skyldes tildels, at de smaa Bønder og de Intellektuelle paa Landet (Lærere, Læger, Agronomer) ved dette Valg har sluttet sig til den kommunistiske eller kommunistvenlige Fraktion — et andet Udslag af de forbedrede økonomiske Forhold, der styrker Regeringspartiets Stilling. De kommunistiske Ledere har de sidste to Aar lagt Vægt paa, at ogsaa de „partiløse“ deltager for saaledes at drage dem ind i det politiske Arbejde og derigennem vinde deres Sympati.

Til Slut er det værd at notere, at Antallet af kvindelige Delegerede til Raadene er steget stærkt.

INTERNATIONALE INDUSTRISAMMEN- SLUTNINGER

Kunstsilkeindustriens Konkurrencekamp sluttet ved internationale Aftaler.

I ngensinde tidligere er en Storindustri opvokset i en saadan Hast, som Tilfældet har været med Kunstsilkefremstillingen. Hvad der før Krigen kun kendtes som interessante Eksperimenter paa at fremstille et nyt Tekstilstof er i Løbet af faa Aar vokset op til at blive en Industri af betydeligt Format, en Faktor, som paa mange Maader griber ind og ændrer Produktionsformer og Markeder. Medens saaledes f. Eks. Østen tidligere havde en stor Eksport til Europa af Silketøjer, er Forholdet nu det omvendte. Europa sælger store Mængder Kunstsilkestoffer til Kina og Japan. Medens tidligere to store Raastoffer konkurrerede om Efterspørgslen efter Beklædning, Uld og Bomuld, er der nu optraadt en tredje Konkurrent, Kunstsilken. Og samtidig har Raastoffet Træ faaet en ny Anvendelse som Grundlag for Fremstilling af det til Kunstsilkeindustrien nødvendige Cellulose.

Men foruden den Interesse, der knytter sig til Kunstsilken som en ny Vare, har dens industrielle Organisation fanget Opmærksomheden ved den overordentlig stærke internationale Koncentration, som præger dens Fremstilling. Forholdet er nemlig det, at ikke mindre end $\frac{4}{5}$ af hele Verdensproduktionen af Kunstsilke i Løbet af de faa Aar, denne Industri har bestaaet, er blevet underlagt en enkelt international Sammenslutning.

Italien var det Land, hvor man først opdagede de store industrielle Muligheder, denne Opfindelse rummer. Og der dannedes snart et stort Selskab til dens Udnyttelse, *Snia Viscosa*, hvis Hovedfabriker ligger i Turin. Dette Firmas Aarsproduktion var i 1920 1,2 Mill. lbs., og Produktionen steg Aar for Aar og var i 1925 naaet op paa 20,95 Mill. lbs., hvilket var henimod $\frac{1}{10}$ af Verdensproduktionen. Med stor Optimisme regnede Selskabet med og tilvejebragte Produktionsapparat til en Produktion paa 60 Mill. lbs. i Løbet af 1926. Men de store For-

ventninger blev skuffet. Produktionen naaede i 1926 ikke højere end 22,8 Mill. lbs.

Siden 1920 er der ogsaa i England, Tyskland, Holland og Amerika vokset store Kunstsilkefabriker op, og disse har haft store Vanskeligheder ved at konkurrere med Snia Viscosa, fordi dette nød godt af en meget lav Arbejds løn. Imidlertid gennemførtes efterhaanden i en Række Lande, bl. a. i England, en Toldbeskyttelse mod Kunstsilkeindførslen, og disse Foranstaltninger gav den italienske Kunstsilkeindustri, der var anlagt som en udpræget Eksportindustri, et alvorligt Knæk. Dette førte til et finansielt Sammenbrud for Snia Viscosa. Først maatte Selskabet afskrive 250 Mill. Lire af sin Aktiekapital paa 1000 Mill. Lire og derefter atter senere 250 Mill. Nogen Tid derefter skaffede Snia Viscosa ny Kapital i England paa 1,4 Mill. £, og derigennem knyttes et ret stærkt Baand imellem den engelske og den italienske Industri, og tillige med den tyske, som deltog i Laanets Tegning. Indenfor Englands Kunstsilkeindustri indtager *Courtauld Ltd.* den dominerende Stilling. Det er opstaaet ved Sammenslutning af en Række tidligere selvstændige Fabriker og har Afdelinger i mange Byer, f. Eks. i Coventry, Huddersfield og Wolverhampton. *Courtauld* arbejder ikke blot indenfor Englands Grænser. Under det hører tillige *American Viscose Co.* og adskillige Virksomheder i Frankrig, bl. a. „*La Soie Artificielle Calais-Coquelles*“ — og „*Société des Soiries de Strassbourg*“. Desuden ejer *Courtauld* „*Canadian Courtauld*“ og staar i Forbindelse med „*Société de Viscose*“ i Svejts og med „*A. B. Borås Konstsilke*“ i Sverige.

Er den engelske Kunstsilkeindustri blevet kraftigt koncentreret med vidtstrakte Forgreninger i Udlandet, er dette i ikke mindre Grad Tilfældet med den tyske Konzern, hvis Kerne er *Vereinigte Glanzstoff-Fabrik* i Elberfeld. Foruden en Række store Fabriker i Tyskland driver dette Selskab en Del Virksomheder i andre Lande og har Tilknytning til endnu flere. *Vereinigte Glanzstoff-Fabrik* staar i nær Tilknytning til *Oesterreichische Glanzstoff-Fabrik*, *Boehmische Glanzstoff-Fabrik*, *Asahi Silk Weaving Co.* i Japan, *Viskose-Rheinfelden* i Svejts samt de to italienske „*la Soie de Chatillon-Milano*“ og „*Varedo-Fabrik*“. Et andet stort tysk Kunstsilkeselskab, *I. P. Bemberg* i Barmen staar i nært Samarbejde med *Vereinigte Glanzstoff*. *Bemberg* har et Datterselskab i U. S. A., *American Bemberg Corporation* i Tennessee, et i Italien, *Seta Bemberg*, og et i Frankrig, „*la Soie Artificielle*“, *Roanne*.

Holland indtager ogsaa en fremtrædende Stilling som Kunstsilke-

producent. Det store Selskab, „Enka“, i Arnhem er saaledes blevet et verdensomspændende Koncern. Foruden Fabriker i Arnhem, Ede og Rotterdam har det Filialer i England, „British Enka Artificial Silk Co.“, i Italien, „Italo-Olandese Enka Milano“, og i Frankrig, „La Société Lyonnaise de Soie Artificielle“. I Holland findes der desuden to store Fabriker, som tilhører den saakaldte Breda-Koncern, som har en Aarsproduktion paa 4,4 Mill. Ibs. eller ca. 2% af Verdensproduktionen.

Allerede dette Billede af de forskellige Kunstsilkeselskabers vidtstrakte Forgreninger udover deres Hjemlands Grænser viser, at der bestaar en nøje Sammenhæng mellem hele Verdens Kunstsilkefabrikation. Men dertil kommer yderligere, at der imellem de store Centralselskaber med de vide Forgreninger bestaar Aftaler om et Samarbejde, hvis Karakter dog ikke er let at bestemme. Mellem British Enka og Courtauld bestod der allerede for nogle Aar siden en Række Aftaler, og Lederen af „la Société des Soiries de Strassbourg,“ som hører under det engelske Courtauld, har desuden allerede for flere Aar siden skabt et fransk Priskartel, der omfatter saa godt som alle mindre franske Virksomheder. Mellem dette Priskartel og nogle tyske Fabriker har der ogsaa bestaaet vigtige Aftaler. Udover disse mindre Aftaler fandtes der imidlertid indtil 1925 ikke noget større Samarbejde mellem Kunstsilkefabrikerne Verden over. Der udviklede sig tværtimod en Konkurrencekamp, der førtes med den allerstørste Voldsomhed, og tvang Priserne overordentlig langt ned, direkte til Skade for Fabrikerne, men indirekte dog til Gavn for dem ved den store Forøgelse af Kunstsilkeforbruget, som blev Følgen. Denne Konkurrencekamp er imidlertid nu i Færd med at ebbe ud og blive erstattet af store, betydningsfulde Overenskomster og Aftaler imellem de førende Kunstsilkeproducenter.

Allerede i Slutningen af 1925 blev der sluttet en Overenskomst, hvorved der oprettedes et saakaldt Arbejdsfællesskab mellem Courtauld i England og Vereinigte Glanzstoff-Fabriken i Tyskland. Arbejdsfællesskabets Karakter er kun lidet kendt, og de trufne Aftaler holdes delvis hemmeligt. Det, der er sket, maa imidlertid betragtes som Dannelsen af et verdensomspændende Priskartel, hvis første Virkning har været at hæve Prisen og at sætte Kunstsilkefabrikerne i Stand til at betale et Udbytte. Saaledes har Vereinigte Glanzstoff-Fabriken det sidste Aar kunnet give 15% i Dividende.

Imidlertid led dette Arbejdsfællesskab mellem England og Tysk-

land overordentlig stærkt under den Konkurrence, som paaførtes dem af det italienske Snia Viscosa. I Kraft af sin lave Arbejds løn har dette kunnet undersælge de andre Lande og har derved haft Held til at erhverve betydningsfulde Markeder, især ude i Østen.

Nedenstaaende Tal illustrerer den Udvikling, som Italiens Eksport til Østen har gennemgaaet paa meget kort Tid.

	<i>Iste Halvaar 1926</i>	<i>Iste Halvaar 1925.</i>
Kina	628,5 t.	131,5 t
Indien	423,8 -	197,6 -
Japan	368,6 -	18,0 -

Det fremgaar heraf, at Snia Viscosa, der repræsenterer mere end 65 % af Italiens Produktion, har taget Markeder, som det engelske Courtauld tidligere har forsynet. Men finansielle Vanskeligheder har som ovenfor nævnt tvunget Snia Viscosa til en Slags Kapitulation. Den nødvendige Kapital til Selskabets Rekonstruktion tilvejebragtes i London og tilvejebragtes paa den Maade, at baade det engelske og det tyske Kæmpeselskab overtog store Aktieposter. Der hersker ingen Tvivl om, at de Forhandlinger, der er gaaet forud for denne finansielle Støtte, har indeholdt Betingelser vedrørende Produktionens Størrelse og Prisernes Højde.

De europæiske Kunstsilke Koncerners Forbindelse med De Forenede Stater er yderligere understreget ved Oprettelsen af „American Glanzstoff Corporation“ i Wilmington, et Selskab som har en Aktiekapital paa 7 Mill. Dollars, og hvis Aktier ejes af den samme Bankgruppe, som tidligere har stiftet American-Bemberg Corporation.

Der kan ikke være nogen Tvivl om, at denne verdensomfattende Karteldannelse og dens Prispolitik vil blive Genstand for megen Kritik. Karakteristisk for hele Fremgangsmaaden ved Verdenskartellets Dannelse er Hemmeligholdelsen af Aftalernes Indhold, — en Omstændighed, som gør det meget vanskeligt at danne sig et nøjagtigt Billede af Forholdene.

Det internationale Raastaalsyndikats første Halvaar.

Det internationale Raastaalsyndikat er ikke den første Organisation i saa omfattende Maalestok. Men „Staalkartellet“ har vakt stor Opmærksomhed paa Grund af dets mulige politiske Konsekvenser.

Verdens Raastaalproduktion steg i Tidsrummet 1870—1913 fra o. 68 Mill. t. til 78 Mill. t. I 1913 var ca. 42 % af Produktionen ameri-

kansk, 1 % asiatisk, australsk, o. s. v., medens 57 % var europæisk. I Europa produceredes Staal i Tyskland, England, Frankrig, Belgien og Østrig-Ungarn for Eksport. U. S. A. var ligeledes Eksportør.

I 1925 produceredes 89,5 Mill. t., heraf 54 % i U. S. A. og Canada, i Asien m. m. 2 % og i Europa 43 %. Europa frembragte i det hele taget 10 % mindre end før Krigen.

I Stedet for at der tidligere kun var 5 Udførselslande var Eksporten blevet af en langt mere indviklet Karakter, og Konkurrencen langt stærkere, da der nu var 10 staaeksporterende Lande, nemlig, foruden de fem gamle, Polen, Tjekoslovakiet, Luxemburg (der ikke længere tilhørte den tyske Toldunion), Saarområdet og Sverige.

Udførsel, i 1000 t.

	1913.	1925.
Tyskland	4500	2200 ÷ 2300
England	3150	2725 ÷ 425
Frankrig	430	2810 + 2380
Belgien	1330	2915 + 1585
U. S. A.	2470	1430 ÷ 1040
	<hr/> 11880	<hr/> 12070

Det er Tyskland og England, der har lidt Tabene, medens Frankrig og Belgien er gaaet frem. Dette skyldes dels Versaillestraktaten, dels Valutasvingningerne, der har begunstiget de to sidste Lande overfor de to første.

Før Krigen herskede der en vis Arbejdsdeling mellem det, man i Tyskland kaldte *Nordvest* og *Sydvest*. Nordvest: Rhinland-Westfalen modtog oprindeligt Malm fra Sydvest: Lothringen-Saar-Luxemburg, der til Gengæld fik Kul og Koks. Efterhaanden ændredes dette Forhold noget, saaledes at Nordvest slog sig paa Forædling af Raajern (Staalindustri), medens man i stigende Grad overlod Højovnsvirksomheden til Sydvest. I 1913 eksporteredes der fra Lothringen-Saar-Luxemburg 4 Mill. t. Jernmalm (hvad der svarer til 1,2 t. Jern), men 2,2 Mill. t. Jern af forskellig Kvalitet. Jerneksporten oversteg saaledes allerede Malmeksporten, og Rhin-Westfalen udviklede sig stadig i Færdigvare og Forædlingsretningen, medens Lothringen overtog Højovnene. Fra Rhin-Westfalen eksporteredes saaledes i 1913 9 Mill. t. Kul og Koks til Sydvest.

Versaillestraktaten ændrede denne Arbejdsdeling. Endvidere fik de afstaaede Omraader toldfri Indførsel (som de dog ikke kunde udnytte i Markfaldets Periode) til Tyskland indtil 10. Januar 1925 („Hullet

i Vesten"). Kul og Koks fik Lothringen ved Erstatningsleverancerne, hvad der spillede en betydelig politisk Rolle. Den 10. Januar 1925 ophørte denne Situation, og samtidig havde den tyske Staalindustri ved Rhin og Ruhr udviklet sig i den Grad, at den fuldt ud kunde tilfredsstille Hjemmemarkedets Behov. Det fremkaldte en vis Krise i den lothringske Industri, der imidlertid begunstigedes af Francfaldet.

De europæiske Jernlande ligger snævert sammentrængt i Midt- og Vesteuropa. En Cirkel med Radius 1000 km omfatter alle større jernproducerende Lande, en Radius paa 500 km Rhinomraadets store Gruber, (vesttysk, østfransk, belgisk, luxemburgsk).

Fra disse Egne har der altid været en stor Eksport og livlig indbyrdes Konkurrence. Francfaldet efter Markstabiliseringen gjorde Tysklands Staalindustri urentabel paa et Tidspunkt, hvor den amerikanske Staaltrust udbetalte 40% i Dividende. Det var umuligt at konkurrere paa de udenlandske Markeder, og det tyske Raastaalkartel i Düsseldorf indskrænkede sin Produktion i 1926 med 35%. Flere Værker arbejdede kun med en Kapacitetsudnyttelse af 50%.

Efter lange Forhandlinger blev det Internationale Raastaalkartel bragt i Stand, den 30. September 1926. Herunder indbefattedes en Overenskomst om Saardistriktets Indlemmelse i det tyske Kartel og den tysk-lothringsk-luxemburgske Kontingentoverenskomst. Kontingentoverenskomsten gaar ud paa, at ca. 15% af Tysklands Hjemmeforbrug af Staal skal dækkes af Frankrig, Luxemburg og Saardistriktet, saaledes at Frankrig leverer 3,75%, Luxemburg 2,75% og Saar Resten. Tyskland gør her disse Omraader en stor Toldindrømmelse og giver samtidig Afkald paa Eksport, medens det derimod bevarer Retten til at eksportere Halvfabrikata og Færdigvarer i uformindsket Maalestok.

Fra 1. Oktober begynder samtidig den egentlige Staalpagt „Entente Internationale de l'Acier“. Man regulerer her Staalproduktionen for $4\frac{1}{2}$ Aar til $\frac{1}{4}$ 1931.

	<i>Maanedlig nuværende Produktion. (1000 t.)</i>	<i>Tilladt Produktion efter Overenskomsten.</i>	<i>i pCt. af den hidtidige.</i>
Tyskland	1350	1048	77,6
Frankrig	800	757	94,6
Belgien	350	295	84,3
Luxemburg	220	200	90,9
Saar	200	140	70,0

Man ser, at Tyskland maa indskrænke sin Produktion, medens Frankrig næsten opretholder status quo. I Overenskomsten blev der

nu truffet følgende Bestemmelser angaaende Overskridelser af den til-
delte Kvota:

- 1) For hver Ton skal der betales en Dollar til den fælles Kasse.
- 2) Lande, der overskrider den fastsatte Produktion, betaler 4 Dol-
lar pr. Ton.
- 3) Lande, der ikke producerer det tilladte Kvantum, modtager 2
Dollar pr. Ton under den fastsatte Andel.

Hvert Halvaar fordeles Fælleskassen efter den *faktiske Produktion*.

Til at bestyre denne Kasse og paase, at Overenskomsterne overhol-
des, er der nedsat et Udvalg, bestaaende af en Tysker, en Franskmand,
en Belgier og en Luxemburger. Hvert Aar vælges en ny Formand,
og Posten besættes efter Tur mellem Nationerne. For det første Aar
er valgt Luxemburgeren, Generaldirektør *Mayrisch*, der har gjort
sig særlig fortjent ved Kartellets Oprettelse.

Overenskomsten var afhængig af den tyske Rigsdags Bekræftelse,
om denne vilde vedtage de fornødne Toldlove. Alle Partier fandt, at
Kartellet havde flere gode end daarlige Sider. Kun Kommunisterne var
principielt imod det. Kartellets tyske Repræsentanter havde i Forvejen
afgivet Løfte om, at Kartellets Dannelse ikke vilde komme til at be-
tyde en Forhøjelse af de indenlandske Priser. Dette Løfte er ogsaa
blevet holdt.

Det første Kvartal, hvori Kartellet har virket, Oktober—December
1926, kan imidlertid ikke siges at have været heldigt for Tyskland,
der er blevet skuffet paa flere Punkter.

	<i>Overskridelser i 1000 t.</i>
Tyskland	592
Frankrig	÷ 75
Belgien	72
Luxemburg	÷ 3
Saar	40

Det er Tyskland, der har maattet formindske sin Produktion. Det
havde 1048 t. pr. Maaned, men producerede i Oktober 1175, i No-
vember 1288, i December 1302. Frankrigs Produktion har ikke naaet
den fastsatte Andel. De andre Landes Produktion var næsten kon-
stant.

Tyskland maatte betale 2,368,000 Dollars til Fælleskassen, Belgien
208,000, Saar 16,000, medens Frankrig fik 15,000 og Luxemburg 6000.
Der blev saaledes tilbage en Kassebeholdning paa 2,660,000 Dollars.

Den 1. April skal denne likvideres, og det egentlige Tab for Tyskland vil da blive 1,224,200 Dollars, medens Frankrig vil vinde 974,600.

Da Frankrigs Staalproduktion stadig gaar tilbage, og Tysklands i Januar er større end i December, medens man samtidig vil formindske den samlede Produktion fra de stipulerede $29\frac{3}{4}$ t. til $27\frac{3}{4}$ Mill. t., vil Forholdene blive endnu uheldigere, idet denne Formindskelse ikke rammer Frankrig og Belgien, hvis Produktion i Forvejen er i Nedgang.

Tændstikindustriens internationale Koncentration.

Det svenske Tændstiksselskab, Svenska Tändsticks a. b., har i den senere Tid været meget stærkt omtalt som Følge af den Overenskomst, som er blevet sluttet med den franske Regering, hvorved den svenske Virksomhed forpagter det franske Tændstik-Monopol mod en stor Sum Penge, 80 Millioner Dollars, som stilles til den franske Statskasses Raadighed.

Svenska Tändsticks a. b.s Historie er ganske enestaaende paa Grund af den hastige og enorme Vækst, som dette enkelte Selskab har haft. Selskabet er ikke mere end 10 Aar gammelt, men har i Løbet af sin korte Eksistens skaffet sig Kontrollen med ikke mindre end $\frac{3}{4}$ af hele Verdens samlede Tændstikproduktion. Ved sin Dannelse omfattede Selskabet samtlige svenske Tændstikfabriker og det oprettede nogle Aar senere et amerikansk Datterselskab, et Financieringsselskab ved Navn „International Match Corporation“. Af dette Selskabs Beretning for 1925 fremgaar det, at „International Match Corporation“ og „Svenska Tändsticks a. b.“ ved Udgangen af det Aar drev over 150 Tændstikfabriker med tilsammen over 50,000 Arbejdere i 28 forskellige Lande. En Oversigt over Selskabets Interesser i forskellige Lande vil give et Indtryk af dets verdensomspændende Karakter:

I Europa har Selskabet som nævnt Kontrollen med samtlige svenske Fabriker. Med Finland har det sluttet en Overenskomst med „Finska Tändsticks Föreningen“, en Overenskomst som tilmed er tiltraadt af de to store kooperative Centraler, i Kraft af hvilken det svenske Selskab faar Kontrollen med $\frac{3}{4}$ af den finske Produktion. I de to store norske Tændstikfabriker, Nitedals Selskabet og Bryn & Haldens Fabrik, har det svenske Selskab store Aktieinteresser, og i de tre Østersøstater, Estland, Letland og Lithauen, er dets Indflydelse ogsaa meget stor. Svenska Tändsticks a. b. har endvidere Forvaltningen af det polske Tændstikmonopol, og det behersker $\frac{2}{3}$ af Tysklands Produktion. Med

den tyske Stat har det svenske Selskab forhandlet om en Overenskomst, der forudsætter Vedtagelsen af en Lov mod Oprettelse af nye Tændstikfabriker i Tyskland uden Rigsregeringens Tilladelse, som kun kan opnaas, hvis det kan paavises, at de eksisterende Virksomheder ikke er i Stand til at dække Forbruget. Da Tyskland i Forvejen gennem adskillige Aar har lidt af Overproduktion af Tændstikker, betyder Lovens Vedtagelse, at der næppe foreløbig vil blive oprettet nye Virksomheder. I England kontrollerer det svenske Selskab kun en mindre Del af Produktionen, men til Gengæld hele den ret store Import. I Holland og Belgien ejer det svenske Selskab ogsaa Fabriker, og de største og mest moderne belgiske tilhører Svenska Tändsticks a. b. I Schweiz fremstiller svenske Datterselskaber de $\frac{5}{6}$ af hele Tændstikproduktionen, og baade i Østrig, Czechoslovakiet og Ungarn er den svenske Indflydelse meget stærk. Tændstikmonopolet i Portugal ledes af svenske Interesser, og sidste Sommer overtog Svenska Tändsticks a. b. det græske Statsmonopol, og i Italien, der eksporterer Tændstikker, gør der sig ogsaa nogen svensk Indflydelse gældende. I Frankrig har det svenske Selskab ført Forhandlinger om Overtagelse af Forvaltningen af Statsmonopolet paa Betingelse af en stor kontant Ydelse. Paa Grund af de Virkninger, Forhandlingerne om denne Overdragelse har haft paa fransk Politik, er der Anledning til at referere dette noget nøjere.

Allerede i Foraaret 1924 traadte Poincaré i Forhandlinger med Svenska Tändsticks a. b. angaaende Forpagtningen af det franske Tændstiksmonopol. Hans Regerings Fald standsede disse Forhandlinger, men han har nu genoptaget dem i god Overensstemmelse med sit Program: Statsvirksomhedernes Overgang til Privatdrift. En foreløbig Overenskomst er blevet sluttet, der skulde være traadt i Kraft 1. April. For at undgaa Skæret af at staa i Klasse med Polen, Grækenland og andre Stater, der har solgt deres Monopoler mod direkte Laan, skal Frankrigs Statskasse modtage en Kaution paa 80 Millioner Dollars, der skal forrentes med $5\frac{1}{2}$ pCt. Men dette er i Virkeligheden et Laan. Det er den egentlige Betaling for Monopolet, og Frankrigs Trang til fremmed Valuta var maaske en nok saa vigtig Faktor i denne Transaktion som Paaskudet om Statsvirksomhedernes Træghed sammenlignet med de mere mobile Privatvirksomheder. Der er dog ingen Tvivl om, at den franske Tændstiksindustri trænger til en Modernisering, som Staten er ude af Stand til at finansiere.

Den foreløbige Overenskomst lader Statsmonopolet bestaa i og for sig, blot skal det drives af et Selskab bestaaende af det svenske

Selskab og en fransk Finansgruppe. Forpagtningen skal gælde for 60 Aar dog kan den opsiges uden nogen som helst Erstatning efter tyve Aars Forløb mod Tilbagebetaling af Kautionen. Den franske Stat skal have en bevægelig Afgift i Forhold til Produktionen og en Andel i Nettooverskudet. Af Udførselen skal Staten dog kun have 10 pCt. af Nettooverskudet. Det nye Selskab skal hedde „Office français des Allumettes“. Direktørens Udnævnelse skal bekræftes af den franske Finansminister. Dette Selskab skal foruden sin Aktiekapital levere en særlig *Driftskapital*, der skal forrentes med $6\frac{1}{2}$ pCt. Først naar disse Renter er dækket, træder Statens Ret til Andel i Udbyttet i Kraft. Denne ekstra Kapital skal anvendes til Bygning af moderne Fabriker, og Staten forbeholder sig Ret til at fastsætte Priserne paa Tændstikker i Frankrig. Da Staten imidlertid gerne skal have en Indtægt af Forpagtningen, er denne Bestemmelse selvfølgelig næppe i Selskabets Disfavør. I de første 4 Aar, saalænge de ny Fabriker ikke er færdige, skal Selskabet have visse Toldlettelser for Indførsel af *udenlandske* Tændstikker.

Denne Overenskomst har selvfølgelig vakt den største Opsigt. Der hviler et vist Skær af Hemmelighedsfuldhed over Forhandlingerne, hvad der ikke har formindsket Venstregruppernes og Fagforeningernes Angreb. Foreløbig har Kamret med et lille Flertal forkastet Forslaget.

Paa det amerikanske Fastland har det svenske Selskab en afgørende Indflydelse paa Kanadas Produktion. Derimod er de Forenede Staters Tændstikfabriker uden Tvivl fuldstændig uafhængige, medens til Gengæld Indførselen i væsentlig Grad sker fra Fabriker under svensk Indflydelse. I Mexiko beherskes det største Tændstikselskab af de svenske Interesser. I Chile har de overtaget hele Produktionen, i Peru driver de Statsmonopolet, og endelig er der Forhandlinger i Gang med Bolivia om Overdragelse af Monopolet for dette Land ogsaa.

Af Japans store Tændstikindustri, som er en udpræget Eksportindustri kontrollerer den svenske Koncern en meget væsentlig Del af Produktionen. Japans Tændstikindustri gaar tilbage til 1877 og havde under Verdenskrigen udviklet en stor Eksport til Indien, Hollandsk Ostindien og Filippinerne. Krisen har imidlertid ogsaa ramt denne Industri, der har disponeret ligesaa hasarderet som en stor Del af de øvrige japanske Industrivirksomheder. Ved Hjælp af sit amerikanske Datterselskab erhvervede Svenska Tändsticks a. b. sig Kontrollen over Japans næststørste Fabrik, Nippon Match Co. (Aktiekapital 1 Million Yen). Senere købtes Selskaberne Inouye og Kabagashi. Derimod mislykkedes Forhandlingerne med *Toyo*, der fabrikkerer 40 pCt. af Japans

samlede Tændstikproduktion. Saa købte det svenske Selskab „The Japan Chemical Co.“, der hidtil havde forsynet Toyo med kemiske Raa-stoffer, og den japanske Tændstikfabrik blev derved tvunget til at bygge sin egen kemiske Fabrik. Japans Tændstiksudførsel er gaaet stærkt tilbage paa Grund af Toldforanstaltninger. Samtidig er i hele Nordmanchuriet, hvis Betydning for Verdensmarkedet bliver stedse tydeligere, den derværende Tændstikindustri, der hidtil har været japansk, gaaet over paa svenske Hænder. I Kirin har Nisshin Match Factory gjort Modstand, men maattet kapitulere og overdrage 3600 af sine 6000 Aktier til Koncernen. I December 1925 købtes en anden Fabrik med en Aktiekapital af 750,000 Yen, og ogsaa sydmanchuriske Virksomheder skal være overgaaet paa svenske Hænder ved Kontrol med Aktiemajoriteterne. Den japanske Finanskøds har gjort de japanske Virksomheder værgeløse overfor disse Angreb. I Kina ejer det svenske Selskab et Antal store Fabriker.

I Indien har den svenske Koncern gjort Fremskridt og synes at skulle trænge Japanerne ud fra det indiske Marked, hvor disse havde faaet Fodfæste under Krigen. I de senere Aar har Indien indført en ret høj Tændstiktold for at beskytte den hjemlige Industri, der for en stor Del er af haandværksmæssig Karakter. Svenska Tändsticks a. b. har derfor bygget en Fabrik i Kalkutta, en i Bombay og købt tre indenlandske. Der er yderligere to Fabriker under Opførelse, saaledes at det svenske Selskab i alt vil faa syv indiske Fabriker, der væsentlig forsynes med svensk og russisk Træ, da det indiske viser sig uanvendeligt.

I de to øvrige Verdensdele, Afrika og Australien, er det svenske Selskabs Indflydelse ikke mindre end i de øvrige.

For at kunne finansiere alle disse betydelige Udvidelser og især tilvejebringe den store Sum til den franske Statskasse samt styrke sin Kontrol over International Match Company har Svenska Tändsticks a. b. fornylig forøget sin Aktiekapital, som hidtil har bestaaet af 90 Millioner Kr. A=Aktier med fuld Stemmeret og 90 Millioner Kr. B=Aktier, hvoraf hver kun har en Tusindedel Stemme. Udvidelsen gælder et Beløb paa 90 Millioner Kr. nye B=Aktier, hvorved Kapitalen ialt bringes op paa 270 Millioner Kr. Emissionskursen var 230 pCt. og Nyemissionen indbragte saaledes 207 Mill. Kr. Den ekstraordinære Generalforsamling, som godkendte Bestyrelsens Beslutning om Aktieudvidelsen, varede karakteristisk nok kun 3 Minutter, og endnu mere karakteristisk var det, at kun 25 Millioner Kr. A=Aktier var repræsenteret paa Generalforsamlingen. Selskabets finansielle Struktur er en

saadan, at det kan lade sig gøre for den forholdsvis snævre Kreds af svenske Interessenter at øve den afgørende Indflydelse. B=Aktierne, som altsaa er dobbelt saa talrige som A=Aktierne, betyder i Stemmetal intet, og der behøves altsaa kun 45 Millioner Kr. til at kontrollere hele Selskabet. Det store amerikanske Datterselskab er opbygget paa lignende Principper. Størstedelen af Aktierne er uden Stemmeret, og af det forholdsvis ringe Antal, der har Stemmeret, ejes den største Del af det svenske Selskab. De 25 Millioner Kr. Tændstikaktier, der var repræsenteret paa den nævnte Generalforsamling, behersker et Beløb paa 270 Mill. Kr. hos det svenske Moderselskab og dermed en Kapital paa cirka 300 Mill. Kr. i det amerikanske Datterselskab. Regner man dertil Reservefonds og andre Beholdninger, bliver det svenske og det amerikanske Selskabs Kapital tilsammen paa 890 Mill. Kr., som altsaa kan beherskes af den, der ejer godt 45 Mill. Kr. og i Virkeligheden beherskes af en snæver Kreds, der tilsammen ejer 25 Mill. Kr. af „Svenska Tändsticks a. b.“s A=Aktier.

DEN ØKONOMISKE VERDENSKONFERENCE

Ved Afslutningen af den økonomiske Verdenskonference, som var sammenkaldt af Folkeforbundet i Maj Maaned, holdt Præsidenten, M. Theunis, en Tale, hvori han sammenfattede Konferencens Opgaver og Resultater paa flg. Maade:

Konferencens Forhandlinger er nu ført til Ende, og det paahviler mig i nogle afsluttende Bemærkninger at resumere disse 3 Ugers Arbejde samt forsøge at naa til Klarhed over, hvor vidt vi er naaet i Behandlingen af de vidtrækkende og indviklede Problemer, som det har været vor Opgave at drøfte. Jeg siger udtrykkeligt „hvor vidt vi er naaet“, for vi maa gøre os klart, ligesom Konferencens forberedende Komité gjorde det i sin Beretning, at „den økonomiske Konference maa betragtes ikke som en isoleret Begivenhed, men som et Led i de fortsatte Bestræbelser for et internationalt Samarbejde paa det økonomiske Omraade, som var begyndt inden Planen om en Verdenskonference var fattet og vil fortsættes, efter at Konferencen er bragt til Afslutning.“

Konferencens Arbejde har været indgaaende forberedt i over et Aar. Vi har haft til vor Raadighed et Materiale, samlet af officielle og private Organisationer hele Verden over, som i lige Grad udmærker sig ved sit Omfang, sin Fuldstændighed og Paalidelighed. Jeg skal særlig fremhæve det internationale Handelskammer, hvis trykte og personlige Bidrag — baseret paa forudgaaende Undersøgelser af nationale Komiteer i mange Lande — har været af uvurderlig Hjælp for Konferencen. Vi har ogsaa været i det heldige Tilfælde paa hvert Stadium af vort Arbejde at modtage Støtte fra det internationale Arbejdsbureau, Landbrugsinstituttet i Rom og andre Institutioner.

Ikke mindre har Konferencen udmærket sig ved sin S sammensætning: 194 Medlemmer, ledsaget af 157 Ekspertes, fra 50 Lande spredt over hele Jorden, Medlemmer af Folkeforbundet saavel som udenforstaaende, er enedes om en Række vidtrækkende Beslutninger og Udtalelser.

Med faa Undtagelser er de Delegerede bleven valgt af deres Regeringer, uden derfor at repræsentere nogen officiel Politik, og det tør siges, at næsten ethvert Omraade for menneskelig Virksomhed har haft sine kyndige Talsmænd. Konferencens Kendetegn er saaledes, at den er ansvarlig uden at være officiel — sagkyndig, men ikke akademisk. Jeg kan ikke andet end tro, at Beslutninger, enstemmigt fattet af denne i sagkyndig og national Henseende enestaaende repræsentative Forsamling, maa udøve en dybtgaaende Indflydelse paa Fremtidens verdensøkonomiske Politik.

Tre Ugers ihærdigt Arbejde og Forhandlinger er nu afsluttet. Vi er ansvarlige for Resultaterne overfor vor egen Samvittighed og Verdens offentlige Mening. Har vi fuldført det Hverv, som har været os overdraget? Jeg tror at have Ret til at sige, at De har opnaaet et virkeligt og varigt Resultat, som langt overgaar de Forventninger, der blev næret ved Arbejdets Begyndelse.

— — — — —

Det var i Sandhed nødvendigt at overvinde mange Vanskeligheder. Til Trods for Bestræbelserne for at være saa upartiske og forsonlige, som man kunde vente af Deltagerne i en Genèvekonference, var der Grund til at frygte Gnidninger og Modstand — muligvis af voldsom og pinlig Art.

Faren for Forvirring og Kontroverser, som mange Pessimister regnede med som uundgaaelige, er ikke alene bleven afvendt men faktisk elimineret, takket være de ihærdige Bestræbelser for gensidig Tilnærmelse.

— — — — —

Producenter, Arbejdsgivere og Arbejdere, Landmænd, Forretningsmænd, Bankmænd, Økonomer og Konsumenter har, uden at tilside sætte de særlige Interesser, som de repræsenterer, stadig haft for Øje, at vi alle er Medlemmer af det samme Samfund, forenet i Arbejde, Kampe og Modgang — — — — —

— — — — —

Hvis jeg i faa Ord skal sammenfatte Konferencens Arbejde, kan det ikke gives paa nogen bedre Maade end ved at citere en Passus fra Handelskommissionens Rapport: „Til Trods for Spørgsmaalenes Mangfoldighed, Teoriernes Forskellighed og Deltagernes særlige nationale Forudsætninger, er en yderst vigtig og opmuntrende Kendsgerning bleven mere og mere fremtrædende, eftersom Forhandlingerne er skredet frem; denne Kendsgerning er Medlemmernes ensstemmige Ønske om, at denne Konference skal indlede et nyt Tidsafsnit, hvori det

internationale Handelssamkvem efterhaanden vil formaa at overvinde de Hindringer, som nu er i Vejen, og antage en almindelig opadgaaende Bevægelse, som paa een Gang er Tegn paa Verdens økonomiske Fremgang og en nødvendig Betingelse for Kulturens Udvikling.

— — — — —

Konferencen har hele Tiden lagt et internationalt Synspunkt til Grund for sit Arbejde. Samtidig har den dog bestandig anerkendt Betydningen af de nationale Hensyn, hvoraf nogle er mere politiske og sociale end økonomiske; og man har været paa det rene med Umuligheden af at gennemføre en Politik, hvis eneste Rettesnor er Sikringen af den størst mulige økonomiske Velfærd i Verden som Helhed. Nogle Lande vil foretrække vedblivende at fabrikere Varer indenfor deres egne Grænser, uden Hensyn til om disse Varers Indførsel fra andre Lande bevislig vilde betyde en Fordel fra et rent økonomisk Synspunkt, saavel for Landet selv som for den øvrige Verden. Ikke desto mindre har Konferencen som Følge af sin internationale Karakter nødvendigvis maattet slaa fast som et ufravigeligt Udgangspunkt for enhver Forhandling, at Samarbejdet mellem Landene i sig selv er et Gode; at Udvekslingen Varer og Tjenesteydelser enten mellem Individier indenfor samme Land eller mellem Personer fra forskellige Lande er til Fordel for begge Parter; at Fordelen stiger i samme Grad, som Varebyttet stiger mellem dem, som i Kraft af deres Hjelpekilder eller Evner er bedst egnede til de paagældende Varers Fremstilling; og at derfor den internationale Udveksling af Varer, fremstillet paa bedste og mest økonomiske Maade i forskellige Lande, bør betragtes som det normale Forhold.

I Praxis er denne Regel underkastet visse Begrænsninger. Den Anskuelse, at international Vareomsætning normalt ikke bringer Gevinst til den ene Part og Tab til den anden, men er til gensidig Fordel, har dog nødvendigvis maattet danne Grundlaget for denne internationale Konferences Arbejde.

RESUMÉ AF BERETNINGEN:

Først paa Konferencens Dagsorden stod en almindelig Betragtning af Verdens økonomiske Stilling. I Overensstemmelse hermed indledes Konferencens Beretning med et Overblik over den øjeblikkelige Situation i Verden, saaledes som den tegner sig paa Grundlag af Beretningen fra 24 forskellige Lande.

Økonomisk Politik og Verdensfreden.

Konferencen har enstemmigt udtalt som sin Overbevisning, at Verdensfredens Opretholdelse for en stor Del afhænger af de Principper, der bestemmer Folkenes økonomiske Politik — — — Konferencen har beskæftiget sig ikke alene med Verdens økonomiske Velfærd, men ogsaa med Verdensfreden. Dette Spørgsmaal har ved Siden af at danne et særligt Punkt paa Dagsordenen, i Virkeligheden ligget Konferencesdeltagerne paa Sinde under Forhandlingernes hele Forløb. Økonomiske Konflikter og Interesses modsætninger danner maaske den alvorligste Fare, som truer Verdensfreden. Intet System for Bilæggelsen af internationale Stridigheder kan virke tilfredsstillende, saalænge Staternes økonomiske Politik fører til en Uddybning af Interesses modsætningen mellem Verdens forskellige Befolkningsgrupper — — — —

Andre almindelige Spørgsmaal.

Konferencen har atter ligesom Bryssel-Konferencen i 1920 henledt Opmærksomheden paa de tunge Byrder, som Staternes Rustninger paa lægger Erhvervslivet og derigennem hele Befolkningen; der udtales Ønske om, at Bestræbelserne for ved gensidige Overenskomster at sikre Rustningernes Begrænsning og Indskrænkning maa blive kronet med Held.

En anden Resolution fastslaar, at Konferencen, uden paa nogen Maade at ville tage Standpunkt til et politisk Spørgsmaal, betragter Deltagelsen af Medlemmer fra Lande med forskellige økonomiske Systemer som et lykkeligt Varsel for et fredeligt kommercielt Samarbejde mellem alle Nationer.

Endelig fastslaar Konferencen, at Gennemførelsen af de vedtagne Grundsætninger afhænger ikke alene af Regeringernes og offentlige Myndigheders gode Vilje, men ogsaa af Verdensopinionens Oplysning og Støtte.

HANDEL

Det grundlæggende Synspunkt for Handelskommissionens Arbejde har været at befri Verdenshandelen for de snærende Baand, hvis Paa læggelse skyldes Verdenskrigens Virkninger og fejlagtige økonomiske Ideer. Fremherskende har Følelsen af Folkenes indbyrdes Afhængighed paa dette Omraade været — — — —

Handelsfrihed.

„Handelsfrihed“ maa ikke forveksles med Frihandel, men betyder Ophævelsen af en Række kunstige Hindringer for det internationale Handelssamkvem. Konferencen udtrykker Haab om, at den diplomatiske Konference, som Folkeforbundet har sammenkaldt til November d. A., vil resultere i Fjernelsen af Import- og Exportforbud og Restriktioner. Konferencen fordømmer Indrømmelse af Begunstigelser til statskontrollerede Foretagender, hvorved disse sættes i Stand til at paaføre private Foretagender en unfair Konkurrence. — — — — Endelig anbefaler Konferencen Udarbejdelsen af et Konventionsudkast om udenlandske Privatpersoners og Foretagenders Behandling i erhvervspolitisk og skattemæssig Henseende, til hvilket Spørgsmaals Belysning det internationale Handelskammer har fremskaffet et værdifuldt Materiale.

Toldtariffer.

Handelskommissionen har dernæst beskæftiget sig med Toldtarifferne, saavel med Henblik paa deres Form som Indhold. Hvad Formen angaar, betoner Konferencen enstemmigt det ønskelige i: at simplificere Tarifferne, særlig med Hensyn til Positionernes Benævnelse, at stabilisere Tarifferne og endelig at sikre en fair Haandhævelse af Toldsatserne.

Toldens Højde.

Kommissionens Hovedindsats har naturligt taget Sigte paa Spørgsmaalet om Toldsatsernes Højde, hvortil nøje er knyttet Spørgsmaalet om Handelstraktater.

Forhandlingernes vigtigste Resultat paa dette Omraade er en Erklæring gaaende ud paa, at „Tiden er inde til at standse Toldforhøjelserne og bevæge sig i modsat Retning“. Til Opnaaelsen af dette Maal anbefales tre Fremgangsmaader: 1) ensidig Revision af de enkelte Staters Tariffer, 2) gensidige Indrømmelser gennem Afslutningen af Handelstraktater, og 3) et kollektivt Fremstød af Staterne, forberedt af Folkeforbundets økonomiske Organisation.

Som et betydningsfuldt Fremskridt noteres, at disse Spørgsmaal, uanset deres afgørende Betydning for de enkelte Staters økonomiske Liv, ikke længere betragtes som henhørende udelukkende under Staternes suveræne Omraade, men som hørende til den Kreds af Spørgsmaal, for hvilken én Fællesoptræden af Staterne er ønskelig. Enhver

Stat vil saaledes faa Vished for, at de Indrømmelser, som den maatte gøre, vil blive opvejet af tilsvarende Ofre fra andre Staters Side. — — —

Andre handelspolitiske Spørgsmaal.

Konferencen fordømmer dernæst den Praksis at paalægge importerede Varer særlige indenlandske Afgifter og erklærer, at Udførsels-told paa Raavarer bør være saa lav, som finansielle Hensyn og andre tvingende Omstændigheder tillader, eftersom Raastoffernes fri Om-sætning er en nødvendig Betingelse for Verdenshandelens sunde Ud-vikling.

Endelig anbefaler Konferencen Genindførelsen af Handelstraktater med lang Løbetid, hvis Mestbegunstigelsesklausuler bør gives den vide-ste og mest liberale Fortolkning. Folkeforbundets økonomiske Or-ganisation bør undersøge Mulighederne for at gennemføre en Standard-Form for Handelstraktater og ensartede Principper for Fortolkningen af Mestbegunstigelsesklausulen.

— — — — —

Der er visse indirekte Maader at beskytte et Lands Erhvervsliv paa. Endskønt af mindre Betydning end Tolden for Verdenshandelens Indskrænkning har saadanne Spørgsmaal som Ydelsen af Produktions- og Skibsfartstilskud, *dumping* og Fragtforhøjelse for udenlandske Va-rer paakaldt Konferencens Opmærksomhed. Visse Principper er slaaet fast, og selvom man som Følge af Sagens Vanskelighed og de delte Meninger ikke har naaet endelige Beslutninger, skulde Fastlæggelsen af disse Principper dog bidrage til at oplyse den offentlige Mening om Spørgsmaalets sande Natur.

INDUSTRI

Som det centrale Problem indenfor Industrien har Konferencen anset Produktionsomkostningernes Nedbringelser uden Skade for For-brugerne eller Arbejderne. Med dette Formaal for Øje har man under-søgt 1) Rationaliseringen i dens forskellige Former, og i Forbindelse hermed 2) internationale Industrioverenskomster samt 3) Indsamling og Udveksling af Oplysninger.

Rationalisering.

Beretningen gennemgaar udførligt Formaalene med Rationaliserin-gen og udtaler, at den maa gennemføres med Varsomhed for ikke at krænke Arbejdernes berettigede Interesser. Den anbefaler derfor Rege-ringerne, offentlige Institutioner, Erhvervsforetagender og Offentlig-heden at tilskynde Producenterne til at undersøge de Metoder for

Rationaliseringen og videnskabelig Ledelse, der giver det bedste Resultat, under Hensyntagen til de smaa Bedrifters Interesser og de sociale Virkninger.

Internationale Karteller.

Beretningen vender sig dernæst til Spørgsmaalet om de internationale Industriaftaler, som i den senere Tid har tildraget sig betydelig Opmærksomhed og som har afsløret visse Meningsuoverensstemmelser under Konferencens Forhandlinger. Konferencen har undladt nogen principiel Udtalelse om Sagen, men den anerkender Kartellernes voksende Indflydelse som en Udvikling, der kan være baade af det gode og af det onde, alt efter den Aand, hvori de ledes. I sig selv kan Aftaler ikke betragtes som de eneste Midler til at afhjælpe den herskende Krise; men indenfor visse Grænser vil de kunne tjene til at forbedre Organisationen og formindske Produktionsomkostningerne. Ved at svække en uøkonomisk Konkurrence og udjævne Produktionssvingninger vil de kunne gøre Beskæftigelsen indenfor Industrien mere jævn, hvilket ogsaa vil gavne Forbrugerne. Ikke desto mindre kan Overenskomster medføre Ulemper, hvis de fremmer monopolistiske Tendenser og usunde Forretningsmetoder.

Konferencen betoner derfor, at Produktionsaftaler ikke bør medføre kunstige Prisforhøjelser og ikke begrænse Udbuddet af nogen Raavare til et bestemt Land, eller skabe ulige Betingelser for Færdigvareindustrierne i de konsumerende og producerende Lande. Ej heller bør Overenskomsterne medføre en Fastlæggelse af visse Industriegrenes Produktion og Omsætning.

Der anbefales ikke nogen Kontrol med denne Slags Overenskomster, og man tilraader de Regeringer, som træffer regulerende Foranstaltninger med Hensyn til Sammenslutninger indenfor deres eget Omraade, ikke derved at lægge Hindringer i Vejen for Udfoldelsen af Sammenslutningernes gode Sider. Mens Uoverensstemmelserne mellem de enkelte Landes Kontrolforanstaltninger ikke tillader Indførelsen af et internationalt System, anbefaler Konferencen i Betragtning af den store Rolle, som Offentlighedens Oplysning om disse Spørgsmaal maa antages at spille, at Folkeforbundet nøje følger de internationale Kartellers Virksomhed samt samler og offentliggør Oplysninger af Betydning.

Statistiske Oplysninger om Industrien.

Konferencen lægger i det hele taget stor Vægt paa, at Offentligheden holdes underrettet om Industriens Produktion, Lønningsforhold,

Beskæftigelsesgrad o. s. v. Der frembyder sig her en naturlig Opgave for Folkeforbundets økonomiske Organer.

LANDBRUG

For første Gang har Landbruget under denne Konference taget Plads ved Siden af Handel og Industri. Af de Oplysninger, som er tilgaaet Konferencen, fremgaar det tydeligt, at Værdifaldet af Landbrugsprodukter i Forhold til Industriartikler har fremkaldt en omfattende Depression indenfor dette Erhverv, som kan føre til en Nedgang i Landbrugsproduktionen. Maaske det vigtigste Resultat af Diskussionen om Landbrugsproblemerne er Erkendelsen af den dybe Sammenhæng, der bestaar mellem Landbrug, Industri og Handel; at, for at bruge Beretningens Ord, „det vilde være et forfængeligt Haab, at noget af disse Hovederhverv skulde kunne nyde nogen varig Fremgang uafhængigt af de andre“.

Organisationsmetoder.

Konferencen formener, at de første Skridt til Forbedringen af Landbrugets Kaar maa tages af Landbruget selv — ved Indførelsen af en bedre Teknik, en mere rationel Organisation, en Udvidelse af den internationale Bekæmpelse af Plante- og Husdyrsygdomme samt ved Kooperation og Kredittens Organisering. Særlig med Hensyn til den kooperative Bevægelse ønsker Konferencen at fremhæve Vigtigheden af en Samvirken mellem Producenternes og Konsumenternes Organisationer.

Landbrugskreditte m. m.

Landbrugets Kreditvanskeligheder i mange Lande kan kun overvindes ved at oprette eller udbygge nationale Kreditinstitutioner, med eller uden offentlig Hjælp. Konferencen anbefaler at undersøge Betimeligheden af at skabe en international Organisation til Støtte af de enkelte Landes Bestræbelser.

Konferencen henstiller, at Staternes sociale Lovgivning udvides til Landbefolkningen under Tilpasning til de særlige Forhold, der gør sig gældende indenfor Landbruget.

Beskyttelsestold.

I Overensstemmelse med de af Konferencen anbefalede Retningslinier for Handelspolitikken fremhæver man Ønskeligheden af, at Hindringerne for Landbrugsprodukternes fri internationale Omsætning fjernes, saavidt dette kan ske uden at berøre de enkelte Landes vitale

Interesser. Hvor der opretholdes et Minimum af Beskyttelse, bør der drages Omsorg for, at Ligevægten mellem Industri og Landbrug ikke forstyrres til Fordel for det ene og Skade for det andet Erhverv.

Statistiske Oplysninger.

Konferencen anbefaler en videre Udvikling af Landbrugsstatistikken, særlig for saa vidt angaar Kreaturholdet og Produktionen af animalske Produkter. I Forbindelse hermed bør en rationel Regnskabsførelse for Landbrugsbedrifter søges fremmet.

KONKLUSIONER

Otte Aars Erfaring efter Krigens Afslutning har vist, at Krigens skadelige Virkninger mere skyldes en Desorganisation end materiel Ødelæggelse. Hovedvanskeligheden nu er hverken nogen Mangel paa materielle Hjælpekilder eller Menneskenes manglende Evne til at udnytte dem. Det skyldes altsammen en svigtende Tilpasning mellem de produktive Kræfter. Hovedhindringen for økonomisk Fremgang har været den Modstand, som Arbejdets, Kapitalens og Konsumgodernes fri Bevægelse har mødt.

Fjernelsen af disse Hindringer med det dobbelte Formaal at stimulere Produktionen og bane Vejen for Omsætningen krævede en international Samvirken. Arbejdet for det første Formaal maa væsentlig udføres af Producenterne selv. — — — Det andet Maal kan derimod kun naas ved Staternes Samarbejde. — — —

Dette er i Korthed Konferencens Resultater. — — — Man kan spørge, om vort Arbejde er fuldført — — — Afgjort ikke, jeg tør sige: tværtimod, det er først lige begyndt.

Konferencens Raad og Henstillinger vil efter al Sandsynlighed ikke blive fulgt i det Omfang, vi maatte ønske — — —

Men lad mig til Slut rette en indtrængende og højtidelig Opfordring til alle Konferencens Delegerede og Sagkyndige: Ved at udarbejde og vedtage vore Beslutninger har vi paataget os en moralsk Forpligtelse til senerehen under vort daglige Arbejde at forsvare deres Indhold og om muligt at føre dem til Sejr. — — — Vore Tanker og Bestræbelser bør altid være behersket af den Sandhed, som vore Beslutninger giver Udtryk for.

Bevidstheden om, at Menneskeheden engang vil nyde godt af vort Værk giver os Ret til at føle Stolthed.